

A két tanítási nyelvű tagozat helyi tanterve - Olasz és spanyol nyelv

1. Bevezetés

Az Európai Unió igényeinek megfelelően az iskolai nyelvtanítás célja a többnyelvűség elérése, azaz legalább egy idegen nyelvnek az anyanyelvi szinthez közelítő ismerete. A két tanítási nyelvű oktatás kezdettől fogva az idegen nyelvet (célnyelvet) magas szinten beszélő szakemberek képzését tekinti feladatának. Ebben az iskolatípusban az idegennyelv-oktatás elsődleges célja az, hogy a tanulók a megfelelő nyelvi alapok megszerzése, egy előkészítő év után olyan nyelvtudás birtokába jussanak, amelynek hiányosságai nem akadályozzák őket az ismeretszerzésben, amely képessé teszi őket a célnyelven történő középiskolai, majd egyetemi tanulmányok folytatására.

A két tanítási nyelvű képzés előnyeit évtizednyi tapasztalatok igazolják. A tantárgyak célnyelven való tanulása, az anyanyelvi tanárokkal való természetes kommunikáció hazai környezetben is biztosítani tudja az idegen nyelvet tanulóknak a célnyelv és a célnyelvi kultúra alapos megismerését. A természetes kétnyelvűség, a funkcionálisan egyenrangú anyanyelv és célnyelv folyamatos használata tágítja a tanulók látókörét, a kettős kötődés segít az előítéletek leépítésében és a saját értékek felfedezésében, s ezzel a közös Európában való gondolkodás eszméjét is megalapozza.

2. Speciális feladatok

A kommunikatív módszerekkel történő idegennyelv-tanítás feladatközpontú és interaktív. Különösen érvényes ez akkor, ha a cél az idegen nyelven folyó tanulásra való felkészítés. Az idegen nyelvet „második anyanyelvként” tanulóknak – az anyanyelvi beszélőkhöz hasonlóan – a teljes nyelvi spektrum megismerésére és használatára szükségük van. Rendkívül fontos, hogy a tanulók a megtanulandó idegen nyelvnek ne csak szókészletét, hangtanát, nyelvtanát, hanem teljes eszköztárát birtokba vegyék. A nyelvről való gondolkodást a tanulás során egyre inkább a nyelven való gondolkodásnak kell felváltania. A két tanítási nyelvű osztályokban alapkövetelmény a tanulók állandó idegen nyelvi hatásoknak való kitétele mind iskolai, mind iskolán kívüli tevékenységük során. Az immerzió (a célnyelvi közeggel való intenzív együttélés) maximális alkalmazása segíti a tanulókat a természetes közelítésből való nyelvtanulásban. E cél elérése érdekében a két tanítási nyelvű osztályban folyó nyelvtanításnak

tartalmi és formai tekintetben legalább a következő pontokban különböznie kell a hagyományos nyelvtanítástól:

- magasabb heti óraszám,
- 16 főnél kisebb csoportok,
- rendkívüli intenzitás,
- tanórán kötelező idegennyelv-használat,
- csak autentikus szövegek,
- integrált szaknyelvi szövegek,
- a kéttannyelvűség igényeihez igazított differenciált feladatok,
- folyamatos (mindennapos) nyelvtanulás,
- nagyobb tanulói felelősség,
- több egyéni tanulás,
- az idegen nyelven tanulás módszertanának elsajátítása, a tanulás tanulása,
- önálló tanulási stratégiák kialakítása:
  - kognitív, affektív, motorikus készségek fejlesztése
  - tanulói alaptípusok meghatározása: vizuális, auditív stb.
  - memóriafejlesztési feladatok gyakoroltatása
  - szótanulási technikák közvetítése,
- kommunikációs stratégiák alkalmazása:
  - tervezés, kivitelezés, értékelés-javítás
  - nyelvi hézagok kitöltésére irányuló stratégiák,
- állandó interkulturális közelítés,
- az anyanyelv és a célnyelv szemléletbeli különbségeinek tudatosítása.

3. Szükséges eszközök

Fontos, hogy a két tanítási nyelvű osztályok minden tanulója iskolai feladatai teljesítése és iskolán kívüli nyelvi kapcsolatai ápolása közben folyamatosan mozgósíthassa nyelvtudását. Ehhez természetesen biztosítani kell számára a megfelelő nyelvi közeget mind az iskolán belül, mind azon kívül. A nyelvi alapok elsajátítása után valamennyi tanulónak lehetőséget kell kapnia arra is, hogy diákcserevel vagy ösztöndíjjal valódi célnyelvi környezetbe kerüljön.

A két tanítási nyelvű osztályokban folyó nyelvtanítás színvonalának biztosításához nélkülözhetetlen:

- anyanyelvű tanár(ok) jelenléte az iskolában,

- autentikus célnyelvű szövegek használata,
- a célnyelven tanított tantárgyak esetében a kerettanterveknek megfelelő, de anyanyelvi beszélő által fogalmazott (vagy lektorált) tananyagok használata,
- a célnyelv országainak folyóiratait, napilapjait, TV adásait órai keretek között megismerik a diákok, amiben nagy segítséget nyújt az intézményünkben található számos interaktív tábla internet hozzáféréssel,
- a célnyelvi országok kulturális intézeteivel való együttműködés megszervezése,
- a diákcserek támogatása,
- az célnyelvi tanárok rendszeres továbbképzése,
- az anyanyelvi kollégák ismerjék a helyi tanterveket.

4. Óraszámok

A két tanítási nyelvű iskolatípusokra meghatározott óraszámok (lásd a 4/2013. (I.11.) EMMI rendeletét) szerint a két tanítási nyelvű középiskolákban 5 évfolyamon minimálisan 1336 tanítási óra áll rendelkezésre ahhoz, hogy a KERCI nyelvi szintet elérjék.

Közös Európai Referenciakeret

Szint		Általános szintleírás
Alapszintű nyelv-használó	A1	Megérti és használja a számára ismerős mindennapi kifejezéseket és nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja konkrét szükségleteinek kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek, pl. a lakhelyre, ismerősökre és tulajdonságokra vonatkozóan. Képes egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.
	A2/A2+	Megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információ, vásárlás, helyismeret, állás). Tud kommunikálni olyan egyszerű és begyakorolt feladatok során, amikor egyszerű és közvetlen információcserére van szükség ismerős és begyakorolt dolgokra vonatkozóan. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Önálló nyelv-használó	B1/B1+	Megérti a fontosabb információkat olyan világos, standard szövegekben, amelyek ismert témákról szólnak, és gyakori helyzetekhez kapcsolódnak a munka, az iskola, a szabadidő stb. terén. Elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Le tud írni élményeket és eseményeket, álmokat, reményeket és ambíciókat, továbbá röviden meg tudja indokolni és magyarázni a különböző álláspontokat és terveket.
	B2/B2+	Meg tudja érteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve a szakterületének megfelelő szakmai beszélgetéseket is. Folyamatos és természetes módon olyan szintű normális interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő. Világos, részletes szöveget tud alkotni sokféle témában, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
Mesterfokú nyelv-használó	C1	Meg tudja érteni igényesebb és hosszabb különböző típusú szöveget, és a rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli. Folyamatosan és természetes módon tudja kifejezni magát, anélkül, hogy túl sokszor kényszerülne arra, hogy keresse a kifejezéseket. A nyelvet rugalmasan és hatékonyan tudja használni társalgási, tanulmányi és szakmai célokra. Világos, jól szerkesztett, részletes szöveget tud alkotni összetettebb témákban is, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket.
	C2	Szinte minden hallott vagy olvasott szöveget könnyedén megért. A különböző beszélt vagy írott forrásokból származó információkat össze tudja foglalni, összefüggően tudja felidézni az érveket és az elbeszéléseket. Természetes módon, nagyon folyékonyan és pontosan tudja kifejezni magát, a jelentések kisebb árnyalatai között is különbséget tud tenni, még a bonyolultabb helyzetekben is.

Az öt évfolyamos iskolatípusban a 9/Kny előkészítő évfolyam nyelvi óraszámái tartalmazzák a szaktantárgyak szaktanárok közreműködésével történő nyelvi megalapozását is. Ez tárgyként minimum heti 1 órában (tehát egy év alatt kb. 34 órában) általában a történelem, földrajz, matematika, szaknyelvvvel való ismerkedést jelenti. Kezdő csoportok esetén az általános nyelvi alapok hiánya miatt a szaktárgyakba való bevezetést a második félévben kell megkezdeni.

A tanítási órák száma – a nyelvi kompetencia valamennyi területének (kulturális és nyelvi ismeretek, szövegértés és szövegalkotás, szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, nyelvi tudat és kommunikációs stratégiák ismerete, irodalmi művek interpretációja, szaknyelvi alapozás stb.) együttes és körültekintő fejlesztése mellett is – akkor elegendő a C1 szint eléréséhez, ha legalább ugyanilyen mértékű, kb. 800 órás iskolán kívüli tevékenységgel (házi feladatok, házi olvasmányok, diákcsere, tv-nézés, Internet-használat stb.) egészül ki, amelyet az önálló tanulási stratégiák fejlesztésével segít elő az iskola.

A célnyelv tanításában fontos szerepet játszik a nyelvhez kapcsolódó kultúra és irodalom felfedezése és megismerése, a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség közel anyanyelvi szintre fejlesztése, valamint a különféle korszakokból és forrásokból származó és eltérő műfajú és stílusú szövegek és szövegrészek, irodalmi szemelvények megismerése. A diákok megtanulják, hogy gondolataikat írásban is, szóban is nyelvtanilag helyesen, megfelelő szerkezeteket használva, folyékonyan, összefüggően és érthetően, a megfelelő előadásmódban és stílusban fejezzék ki; érveiket logikai szabályoknak megfelelően, meggyőzően, példákkal alátámasztva fejtsék ki; illetve a megvizsgált szövegek és témakörök közötti összefüggéseket felfedezzék és éretten megfogalmazzák; a célnyelvet második anyanyelvként kreatívan, akár önálló alkotás céljára is felhasználják.

A két tanítási nyelvű képzés tantárgyi struktúrája és óraszám elosztása az alábbi módon történik:

Tantárgyi struktúra és óraszámok a két tanítási nyelvű képzésben					
Tantárgyak	9/Kny	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	2	3	4	4	4
Célnyelv	18	6	5	5	6
Célnyelvi civilizáció			2	2	2
II. idegen nyelv	2	3	3	3	3
Matematika	2	3	3	3	4
Történelem		3	3	4	3
Állampolgári ismeretek					1
Biológia		3	2		
Fizika		2	3		
Kémia		1	2		
Földrajz		2	1		
Ének-zene	1	1			
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és színház					1
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1	
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Érettségi felkészítő órakeret				4	4
Természettudomány				2	
Rendelkezésre álló órakeret	34	36	36	36	36
Összes órarendi óra	34	36	36	36	34

5. Alapelvek

Ahhoz, hogy a fenti célkitűzések megvalósulhassanak, figyelni kell a tanuló személyiségére, érdeklődésére, élettapasztalataira. Biztosítani kell számára, hogy a nyelvtanulás során valós problémákkal szembesülhessen, önálló véleményt alkothasson és nyilváníthasson, valós élethelyzetekben próbálhassa ki magát, ill. önálló tanulási és életstratégiákat dolgozhasson ki.

A célnyelv tanítása diákközpontú, vagyis a tanulók személyiségéből, kognitív, emocionális és esztétikai tapasztalataiból indul ki, épít előzetes ismereteikre, ugyanakkor tekintettel van a társadalmi elvárásokra és értékrendre is. Az iskolai munkában a tematikus feldolgozás elvét követi. A témák kiválasztásánál a diákok érdeklődését és élettapasztalatait is figyelembe vesszük. A tanulás a legkülönbözőbb autentikus szövegfajtákon keresztül történik.

A tanulási folyamatban fontos szerephez jut a tanulói közreműködés és az önálló tanulás. Ezáltal a tanuló maga is felelőssé válik saját előrehaladásáért. A különböző tanulási stratégiák elsajátítása segíti őket abban, hogy számukra fontos egyedi problémákat tanári segédlet nélkül is képesek legyenek megoldani. Hogy a számukra legkedvezőbbet választhassák, természetesen meg kell ismerkedniük az oktatási formák, módszerek, médiumok (újság, DVD, CD, Internet stb.) sokszínűségével. Tantervünk tehát, az Európai Kerettantervhez hasonlóan a *tevékenységorientált nyelvfelfogásból* indul ki. A *nyelvhasználat* során a *nyelvhasználónak* rendelkezésére kell hogy álljanak azok a *készségek és stratégiák*, melyek segítségével a *külső körülményeknek* megfelelő nyelvi tevékenységet végre tudja hajtani. A tanulási ciklus végére el kell sajátítani a nyelvi eszköztár és a nyelvi kommunikációs készségek alább részletezett elemeit.

Konkrét cél, hogy az előkészítő évfolyam végére minden diák eljusson az B1szintre, melyen számára ismert témakörökben, életszerű helyzetekben képes információt kérni és kapni. Megérti a hosszabb terjedelmű, autentikus hallott vagy olvasott szöveg lényegét, abból ki tudja szűrni a lényeges információt. Képes több mondatból álló szöveget szóban és írásban létrehozni. Szókinccse elég fejlett ahhoz, hogy az ismert témakörökhöz kapcsolódó témákról szóban és írásban információt tudjon cserélni.

A 10. évfolyam végére minden diáknak meg kell közelíteni a B1+ - B2 szintű nyelvtudást, az előző szintnél fejlettebb szókinccsel, szélesebb skálán mozgó, de ismert témákról kell tudnia szóban és írásban információt cserélnie, hosszabb szövegeket megértenie és létrehozni.

A 12. évfolyam végére a tanulók az anyanyelvihez közelítő C1 szinten birtokolják a célnyelvet.

6. Nyelvi eszköztár

A nyelvi eszköztár részét a beszédszándékok, a szókincs, a fogalomkörök és a témakörök képezik. A beszédszándékok és a fogalomkörök fejlesztése a tanulás folyamán folyamatosan, koncentrikusan bővítve történik. A szókincsre és a témakörökre vonatkozó szintekre lebontott követelményeket a tanmenet későbbi részei tartalmazzák

6.1. Beszédszándékok

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

- egyetértés, véleménykülönbség kifejezése; az egyetértés és véleménykülönbség tisztázása
- tájékozottság
- a tájékozottság tisztázása
- emlékezés, emlékeztetés
- a beszélőtárs emlékeinek tisztázása
- valószínűség
- a valószínűség mértékének tisztázása
- bizonytalanság
- kételkedés
- a bizonytalanság mértékének tisztázása
- kötelesség
- a kötelesség tisztázása
- szükségszerűség
- a szükségszerűség tisztázása
- megengedés
- a megengedés tisztázása
- engedélyezés
- az engedély megtagadása
- képesség / képtelenség valaminek a végrehajtására
- a képesség / képtelenség tisztázása
- saját vélemény
- érdeklődés valakinek a véleménye iránt
- óhaj, kívánság
- szükséglet
- az óhaj, a szükséglet tisztázása

- szándék
- a szándék tisztázása
- előnyberészesítés
- az előnyberészesítés tisztázása

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

- öröm, meglegedettség
- elégedetlenség, elkeseredés
- a beszélőtárs elégedettsége, elégedetlensége iránti érdeklődés
- pozitív viszonyulás
- negatív viszonyulás
- a pozitív / negatív viszonyulás tisztázása
- érdeklődés
- az érdeklődés hiánya, közömbösség
- az érdeklődés / érdeklődés hiányának tisztázása
- csodálkozás
- a csodálkozás hiánya
- remény
- kiábrándulás, bosszúság
- zavartság
- nyugtalanság, félelem
- megnyugtató
- a nyugtalanság, félelem iránti érdeklődés
- jóváhagyás, beleegyezés
- az ellentmondás
- bűnösség, beismerés
- a beleegyezés / az ellenvélemény iránti érdeklődés

Ráhatás, meggyőzés, a kölcsönös megértés elérése a kommunikációban:

- közös cselekvésre való felkérés
- bizonyos cselekvésre történő felkérés
- a javaslattal való egyetértés
- konkrét dolog kérése
- a javaslat elfogadása / elutasítása iránti érdeklődés
- tanács

- figyelmeztetés (nem számított eseményekre)
- a cselekvésre való felhívás, biztatás
- utasítás, instrukció
- igény
- az igényre adott válasz
- követelés
- a követelésre adott válasz
- elégedettség
- elégedetlenség
- az elégedettség / elégedetlenség tisztázása
- a segítség felajánlása
- válasz a segítség felajánlására
- javaslat, meghívás
- a meghívás elfogadása
- a meghívás, javaslat elutasítása
- kitérő válasz
- tiltás

A társadalmi érintkezés formális elemei:

- bemutatkozás
- közlés (leírás, kijelentés)
- korrekció, pontosítás
- az információ tisztázása
- kérdésekre adott válaszok
- a figyelem felkeltése
- megszólítás
- üdvözlés
- válasz az üdvözlésre
- viszontválasz
- ismerkedés, bemutatkozás
- búcsúzás
- bocsánatkérés
- a bocsánatkérés elfogadása
- a köszönet kifejezése, hála

- a hála kifejezésére adott válasz
- bók
- a bókra adott válasz
- figyelmesség
- gratuláció
- a gratulációra adott válasz
- jókívánság
- együttérzés
- részvét
- ajándékozás
- pohárköszöntő
- telefonbeszélgetés

A beszéd felépítése:

- kezdet
- a szavak keresése (pauza, hezitálás)
- önkorrekción
- a téma bevezetése
- logikai sorrend jelzése
- kiegészítés
- példa felhozása
- kiemelés
- összegzés, a következtetés levonása
- a partner figyelmének jelzése
- a beszédpartner félbeszakítása
- a beszéd, beszélgetés befejezése
- telefonbeszélgetés
- a levél formái

A kommunikáció helyreállítása:

- a meg nem értés jelzése
- az elmondottak megismétlésének kérése
- a szavak, mondat pontosításának kérése
- a pontosításra, megerősítésre irányuló kérdés
- a meg nem értés, pontosításkor feltett kérdés

- kérés valaminek a megmagyarázására
- más szavakkal történő magyarázat
- annak tisztázása, megértette-e önt beszédpartnere
- egy nem értett szó vagy kifejezés kijelentése
- felkérés a kommunikációban való segítségre
- kérés, hogy a beszédpartner beszéljen lassabban

6.2. Szókincs

A két tanítási nyelvű osztályokban a szókincs tanítására különös gondot kell fordítani, mert speciális igényeket kell, hogy kiegészítsen a gyerekek lexikai tudása. Részint olyan témakörök szókincsét kell ismerniük, amelyeket az általános nyelvtanulás nem érint, részint a szókincsüket másképpen, az anyanyelvi beszélőhöz hasonlóan fogják kezelni. Ez különösen érezhető a passzív szókincs nagyságában, amely passzív szókincs bármikor könnyen aktivizálható. A passzív szóképlet nagyságán kívül az is megkülönbözteti a két tannyelvű osztályok tanulóit az általános nyelvtanulótól, hogy szakszókincsük olyan nagy, hogy az megfelel az anyanyelvi beszélőkének. Ugyancsak célnyelven ismerik a nyelvtani fogalomkörök lexikáját, a nyelvtan terminológiáját.

Fontos, hogy a célnyelv lexikájának tanításakor mindig a teljességre törekedjünk, az adott témakör teljes lexikáját megtanítsuk, helyezünk nagy hangsúlyt a szóbokrokra. Az anyanyelvi beszélőhöz hasonlóan, a tanulók meg tudják választani a megfelelő stílust és hangnemet. Ezt befolyásolja a kommunikáció témája, célja és a beszélgető partnerek egymáshoz való viszonya. A megfelelő stílushatást a szókincs odaillő megválasztásával lehet elérni. Igen fontos, hogy az előkészítő évtől kezdve a tanulók hozzászokjanak a szinonimák használatához, és ahhoz, hogy a szavakat célnyelven magyarázzák és célnyelvi magyarázatok alapján értsék meg.

6.3. Fogalomkörök

A fogalomkörök a nyelv azon szemantikai területei, amelyek kifejezéséhez különböző nyelvtani struktúrákat használunk.

- Létezés kifejezése: *a létige különböző alakjai, használata*
- Birtoklás kifejezése: *a birtoklást kifejező ige/igék*
- Térbeli viszonyok: *irányok, helyek, viszonylagos helyzetek (előtt, mögött, alatt stb.), távolság, méret, hosszúság, súly, űrtartalom kifejezése*
- Időbeli viszonyok: *időtartamok, időpontok, egymást követő események, jelenre utalás, múltira utalás, jövőre utalás, igeidők összefüggései, igeidő-használat*

kontrasztív felismerése, sebesség, gyakoriság, folyamatosság, átmenet, változás kifejezése

- *Függő beszéd: a függő beszéd formái minden igeidőben*
- *Mennyiségi viszonyok: számok, mennyiségek, mérték, fokozat kifejezése, megszámlálható, megszámlálhatatlan mennyiségek, összehasonlítás*
- *Minőségi viszonyok: alak, kiterjedés, szín, kor, anyag, fokozás, összehasonlítás*
- *Esetviszonyok: alany, tárgy, birtokos, részes, eszközhatározó, célhatározó, helyhatározó, időhatározó, műveltetés*
- *Logikai viszonyok: mellé- és alárendelő mellékmondatok, feltételes és megengedő mellékmondatok*
- *Kohéziós eszközök: névelők, névmások (személyes, birtokos, mutató, vonatkozó, általános, határozatlan stb.) használata, előre- és visszautalás*
- *Modalitás kifejezése: kérdés, felkiáltás, felszólítás, óhajtás, ígéret, terv, szándék, előrejelzés, engedély, tiltás, bizonyosság, valószínűség*

6.4. Témakörök

A mindennapi kommunikáció igényeit, a vizsgarendszerek követelményeit, a két tannyelvű képzés speciális követelményeit, a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve az egyes szinteken meghatározott témaköröket dolgozunk fel, melyek a 4/2013. (I.11.) EMMI rendelet 3. mellékletében szerepelnek.

7. Nyelvi kommunikációs készségek

A nyelvi kommunikációs készségek tanításának célja és követelményei a következőkben kerülnek felsorolásra.

7.1. Receptív készségek

7.1.1. Olvasásértés

Az olvasás igen alkalmas arra, hogy a nyelvi képességek fejlesztésén túl az ismeretszerzést és az önazonosság kialakulását is segítse. Fontos, hogy az olvasás révén a személyiségnek nemcsak értelmi (kognitív), hanem érzelmi (affektív), sőt pszichomotorikus adottságai is fejlődnek. Éppen ezért a tanulóknak a célnyelv tanulásának első pillanatától egyforma súllyal kell foglalkozniuk tényközlő (referenciális) ill. megjelenítő (reprezentatív) szövegekkel, vagyis törekedni kell arra, hogy a hétköznapi leíró, illetve szaktárgyi szövegeket minden tudásszinten megfelelő mennyiségű fiktív történet, irodalmi olvasmány egészítse ki. Ezzel együtt lehetőséget kell találni a kifejező hangos olvasás (felolvasás) gyakorlására is. Ugyanakkor meg kell

ismertetni a tanulókat azokkal a fortélyokkal, *olvasási stratégiákkal*, melyek alkalmazása révén nemcsak a könnyű, hanem a közepesen nehéz, illetve nehéz szövegek befogadására is képesek lesznek.

Az alábbiakban összefoglaljuk azokat a lépéseket és eszközöket, melyek hozzásegíthetik a tanulót ahhoz, hogy bármely olvasott szöveget különösebb erőfeszítés nélkül megértse:

- összefoglaló (globális), kiemelő (szelektív), részletező olvasás és értés,
- szó-, mondat-, szövegszintű értelmezés adott kulturális közegben,
- a témával kapcsolatos előzetes ismeretek aktivizálása,
- a szövegfajta sajátosságai: elvárások, formális megoldások számbavétele,
- kulcsszavak és témamondatok felismerése,
- logikai rend keresése - pozitív és negatív ítéletek.
- a szöveg értelmezése, a nyilvánvaló (explicit) és a rejtett (implicit) szándékainak, üzeneteinek felismerése.

Az olvasástanításnak az a célja, hogy a tanuló idegen nyelven is képessé váljon önállóan, tanári vagy egyéb segédlet nélkül saját érettségének és érdeklődésének megfelelő ismeretekhez, információkhoz és élményekhez jutni, még pedig úgy, hogy mind olvasási tempójában, mind szövegértésében egyre inkább megközelítse az átlagos anyanyelvi olvasó teljesítményét. A tanulónak középiskolai tanulmányai befejezése előtt el kell jutnia addig, hogy az idegen nyelven való olvasást természetes szükségletének tekintse, és kulturális kíváncsiságának megfelelően válogatni tudjon az idegen nyelvű szövegek közül.

Szövegfajták

A tanulónak a tanulási folyamat során *módjuk lesz* behatóan foglalkozni a következő szövegfajtákkal:

- nem köznyelvi szövegek (ifjúság nyelve, szleng stb.)
- nyelvészeti, nyelvművelési szövegek
- egynyelvű szótárak és lexikonok szócikkei
- intelligenciatesztek, rejtvények
- politikai nyilatkozatok, retorikus szövegek
- hivatalos szövegek (jegyzőkönyv, beszámoló)
- tudományos ismeretterjesztő írások
- polemizáló, okfejtő újságcikkek
- szövegelemzések, kommentárok
- rövidebb irodalmi és történelmi esszék

- hosszabb elbeszélések, drámák és regények
- hosszabb gondolati költemények
- humoreszkek, ironikus szövegek

A tanulónak *legyen módjuk* továbbá megismerkedni a következő szövegfajtákkal:

- hosszabb értekezés, tanulmány
- monográfia, dokumentumregény
- jogszabály, törvény (alkotmány)
- speciális szakmai szövegek (filozófiai, orvosi, közgazdasági, művészeti stb.)
- speciális szabadidős tevékenységhez köthető szöveg (sport, színjátszás, kertépítés stb.)
- szójátékokra épülő szövegek, bravúrversek
- nyelvjárási szövegek

7.1.2. Beszédértés

A tanuló egyre inkább képessé válik hallás útján, a saját érdeklődésének, érettségének és szükségleteinek megfelelő ismeretekhez és információkhoz jutni.

Szövegfajták

- a nyelvtanulást szolgáló olvasmányok
- könnyebb szakszövegek
- különböző stílusrétegekbe tartozó szövegek: szépirodalmi, ismeretterjesztő, tudományos, publicisztikai (politikai, gazdasági, kulturális, sport stb.).

7.2. Interaktív készség

Az interaktív nyelvi tevékenységet az Európai Kerettanterv a hagyományos két receptív (olvasásértés, hallásértés) és két produktív (beszéd és írás) készség mellett önálló kategóriaként kezeli, valószínűleg azért, hogy ezzel is aláhúzza a benne rejlő komplexitás fontosságát. Vitathatatlan, hogy a nyelvtanulási folyamatban kitüntetett szerepe van a receptív és produktív készségek együttes alkalmazását kívánó, interakcióra épülő társalgásnak és levelezésnek. A legtöbb tanuló a spontán társas megnyilatkozások (magánbeszélgetés, e-mailezés) során érzi leginkább, hogy a nyelvtanulásnak értelme van, hiszen itt egyértelmű és azonnali visszajelzést kap a nyelvtudására, a sikeres kapcsolatteremtés ugyanakkor biztonság-érzetének növekedésével jár. Ekkor válik igazán világossá számára, hogy az idegen nyelv nem nyelvtanulási cél, hanem éppúgy kommunikációs eszköz, mint a saját anyanyelve.

Jelen tanterv az interakciós tevékenységet nem tekinti önálló alapkészségnek, ezért leggyakoribb megjelenési formáit az azokat meghatározó alapkészségeknél tárgyalja, tehát például a társalgást a *beszédproduktum* egyik alfajaként határozza meg. Hangsúlyozni kívánja ugyanakkor, hogy 1-1 párbeszéd lefolytatásához a tanulóknak valóban szükségük van különböző interakciós stratégiákra, melyek ismerete és használata nélkül a beszélgetés könnyen kudarcba fulladhat:

- receptív – reprodukív – produktív tevékenységek együttes alkalmazása,
- verbális és non-verbális kifejezőeszközök használata, a kommunikációs szándékoknak és a pragmatikai szabályoknak megfelelően.
- beszélgetés kezdeményezése és fenntartása, lezárása, partnerre való figyelés,
- feladatvégzésre való összpontosítás (message-oriented communication),
- természetes magatartás felöltése,
- intenciók, beszédszándékok (személyes beállítódás, vélemény, érzelmek, ráhatás, meggyőzés, kölcsönös megértés társadalmi érintkezés, beszéd felépítése, kommunikáció helyreállítása, tájékoztatás, felhívás, kifejtés, elbeszélés) kifejezése,
- összetett és elvont témák egyszerű nyelvi eszközökkel való megtárgyalása,
- különleges képességek (találgatás, körülírás, hasonlítás, testbeszéd, félreértések tisztázása stb.) alkalmazása.

7.3. Produktív készségek

7.3.1. Beszédkészség

A jelen kerettanterv a négy alapkészség arányos és egyenletes fejlesztését tartja kívánatosnak, hangsúlyozva, hogy a beszédkészség fejlesztése semmiképpen nem zárulhat le a 0. ill. 1. évfolyam végén: a nyelvi kifejező-eszközök gyarapodása, a szókészlet bővülése ugyanis nem jár automatikusan együtt a beszédkészség fejlődésével.

A tanulót képessé kell tenni arra, hogy nyelvi kifejezőeszközei korlátozott volta és tapasztalatlansága ellenére is minden élethelyzetben ki tudja fejezni gondolatait, érzéseit, meg tudja fogalmazni ítéleteit, ill. sikeres párbeszédet tudjon folytatni. El kell érni, hogy a huzamosabb ideig tartó kommunikációt ne zavarják jelentősebb félreértések, az (anyanyelvi) beszélgető társ ne kényszerüljön többszöri rákérdezésre, pontosításra vagy találgatásra, a beszélgetést egyik fél se érezze annyira fárasztónak vagy lehetetlennek, hogy emiatt a kapcsolatot megszakítsa.

7.3.2. Íráskészség

Az írástanítás célja, hogy a tanulók legyenek képesek különböző jellegű szövegeket tudatosan megalkotni. Legyenek tisztában a *közönség*, a *szerkezet* (bevezetés, tárgyalás, befejezés), a *vázlat*, a *témamondat*, *kohézió*, *stílus* fogalmakkal és tudják azokat gyakorlatban is alkalmazni. Használják a szöveg jellegének megfelelő, a tudásszintjük szerinti legválasztékosabb nyelvezetet.

Az előkészítő év legfőbb célja a tanulók nyelvtudását olyan szintre fejleszteni, hogy a következő években a szaktárgyakat az adott célnyelven tudják tanulni. Ennek megfelelően az írástanításban is elsősorban a helyes nyelvhasználatra kell helyezni a hangsúlyt, és csak másodsorban az írásmű megszerkesztésére. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy az utóbbi szempontot el kell hanyagolni, de az írásmű igényes megszerkesztésével csak akkor érdemes foglalkozni, amikor a diákok már képesek az adott célnyelven bonyolultabb mondatokat is alkotni.

A felsőbb évfolyamokon az írástanítás célja, hogy a tanulók egyre magasabb nyelvi szinten tudják gondolataikat írásban megfogalmazni, és az esszéírás elemeit egyre tudatosabban használják.

7.4. Közvetítés két nyelv között

A kommunikatív nyelvszemlélet térhódítása óta a legtöbb vita az anyanyelv és a célnyelv közötti közvetítésnek a nyelvtanításban elfoglalt helye körül folyik. Sokan feleslegesnek tartják, mondván, 14-19 éves tanulók szinte sosem kerülnek olyan helyzetbe, amelyben szóról szóra kellene fordítaniuk vagy tolmácsolniuk. Életszerűbb, ha ezek helyett a feladatok helyett inkább a tartalmi összefoglalást, tömörítést gyakorolják. Még többen vannak azok, akik kifejezetten károsnak tekintik a nyelvek közötti „ugrálást”. Egyesek azért üldözik a fordítást, mert nem tartják elég kreatívnak, mások viszont kifejezetten a legnagyobb kihívásnak tartják. Vannak pártolói, akik szerint semmi sem tükrözi jobban a nyelvtudást, mint az oda-vissza fordítás. Mivel ezt a területet viszonylag kevesen kutatták, tudományosan e nézeteket sem alátámasztani, sem megcáfolni nem lehet.

Jelen tanterv éppen ezért egyfajta középutat kíván megfogalmazni. Nem vitatja, hogy a két nyelv közötti közvetítésre mind írásban, mind szóban szükség van. A nyelvhasználót tehát mindkét nyelvi tevékenységre fel kell készíteni. A tanulónak legkésőbb a közoktatásban eltöltött utolsó évében módot kell kapnia arra, hogy megtanulhassa a fordítás és a tolmácsolás alapelemeit, s mindkét területen kipróbálhassa magát. Különösen fontos a fordításban való

jártasság megszerzése, mert a magyar gyakorlatnak megfelelően minden hazai nyelvvizsga (állami nyelvvizsga, két tanítási nyelvű érettségi, közös érettségi-felvételi) jelentős arányban (25-50% között) a kétirányú fordítás sikerétől függ. A fordítástechnika elsajátítására a két utolsó évfolyamon kerül sor, követelményeit a tanterv a későbbiekben részletezi.

8. A két tanítási nyelvű képzésben alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

Mivel a célnyelv tanulására egyre több tankönyv és segédeszköz kerül kiadásra itthon és a célnyelvi országokban egyaránt, figyelembe véve a KER különböző nyelvi szintjeit, ezek közül az elérendő szinteknek megfelelően tudjuk kiválasztani tankönyveinket.

Az iskolában komoly célnyelvi könyvtár található, amelynek anyagát a lehetőségek függvényében folyamatosan bővítjük. Az itt található gazdag autentikus anyag (könyvek, CD, DVD) szerves részét képezi a tagozaton folyó nyelvoktatásnak.

9. Ellenőrzés és értékelés

A tanulók teljesítményét és haladását folyamatosan értékeljük. Iskolai és házi dolgozatok, kiselőadások, közös „projektek” készítése, csoportos viták, szerepjátékok (különbféle interjúk, hétköznapi párbeszéd, fiktív történet), ismertetések, események bemutatása, szövegmagyarázat és értelmezés, előadás segítségével adnak számot tudásukról szóban és írásban.

Bár a részterületeket tanító tanárok a tananyagnak megfelelően, változatos feladatokkal egész évben folyamatosan ellenőriznek és értékelnek, félévente legalább 3 témazáró jellegű (szóbeli és/vagy írásbeli) számonkérésre is sort kell keríteni, hogy a diákok képet kaphassanak mind általános, mind nyelvi ismereteik gyarapodásáról. Valamennyi alapkészséget mérni kell. Az írásbeli készség mérése egy-egy tanítási egység lezárását követő otthoni vagy iskolai fogalmazás, a második évtől logikai érvrendszerre épülő esszé segítségével is történhet. Ennek elkészítéséhez a diákok részletes útmutatót kapnak. Az iskolai és vizsgadolgozatok témája és terjedelme meghatározott: általában 200–400 szót tartalmaz.

A két tanítási nyelvű osztályokban minden év végén az alábbi táblázat szerint felsorolt szinteknek megfelelő komplex (írásbeli és szóbeli) vizsgákat tartunk. Ezen kívül az előkészítő év első félévének lezárásaként az addig tanultakból is hasonló vizsgát tesznek a diákok.

Éves óraszámok évfolyamonként és célként kitűzött nyelvi szintek					
	9/Kny	9.	10.	11.	12.
Célnyelv	18 A2-B1	6 B1	5 B1+-B2	5 B2	6 B2+-C1

A 12. évfolyam végére az elvárható szint a B2+-C1, azonban a két tanítási nyelvű tagozat diákjai ezt az emelt szintű (B2) célnyelvi vizsga minimum 60 %-os teljesítésével és két tantárgy célnyelven letett érettségi vizsgájával érik el, mely az érettségi bizonyítványban is C1 komplex típusú nyelvvizsgaként kerül záradékolásra.

A tanulók teljesítményét a két tanítási nyelvű tagozaton egységes norma szerint osztályozzuk. A százalékos eredményeket a következő kulcs alapján váltjuk érdemjegyre:

0 – 50 %	=	1 (elégtelen)
51 – 62 %	=	2 (elégséges)
63 – 75 %	=	3 (közepes)
76 – 88 %	=	4 (jó)
89 – 100 %	=	5 (jeles)

A szaktanár saját belátása szerint eltérhet ettől a normától, ha azt a diákokkal előre közli.

Egy félév során a célnyelvből a tanulónak legalább annyi osztályzatot kell kapnia, amennyi a tantárgy heti óraszám, lehetőséget adva arra, hogy szóban és írásban is beszámolhasson tudásáról.

A célnyelven tanított tantárgyak értékelése az adott tantárgy értékelési szempontjai alapján történik. A kritériumokat lásd az adott tantárgyaknál.

Célnyelvi tanterv a nyelvi előkészítő (9/Kny) osztály számára

1. Célkitűzés és feladatok

Az előkészítő évfolyam egy év alatt hozzájuttatja a tanulót az oktatás nyelvéhez, ami egyrészt lehetővé teszi, hogy más ismeretekhez jusson, másrészt eszközt ad a kezébe, amellyel egy speciális képzésben vehet részt, melynek komplexitása messze meghaladja az egyszerű idegennyelvtudást. Ebben az általános keretben az előkészítő év célja kettős:

- fejleszteni a nyelvi kompetenciákat avval a tudattal, hogy a végső, csak évek múltán elérhető cél az anyanyelvi beszélő szintjéhez közelítő nyelvtudás,
- lehetővé tenni a tanterv nem nyelvi tantárgyainak célnyelven való tanulását.

Általános fejlesztési követelmény a B1 szint elérése.

A szinttel kapcsolatos fogalomkörök és kommunikációs szándékok leírását a bevezető rész tartalmazza.

A szókincs tanulásával kapcsolatos követelmények:

- Az előkészítő évben a tanuló sajátítson el 2000 lexikai egységet aktív és további 1000 lexikai egységet passzív szókincsként. (Szókincslista minden Európai nyelvhez a megfelelő küszöbszint dokumentumokban található)
- Legyen birtokában egy olyan szókincs, hogy körülírással a mindennapi élet témaköreivel kapcsolatban (lásd a témaköröknél) ki tudja magát fejezni.
- Legyen birtokában a szaktárgyak tanulásához szükséges lexika. (Ez nem az európai B1 szint, hanem a két tannyelvűség plusz követelménye.)
- Az elsajátított szókincset jól használja, még akkor is, ha bonyolultabb gondolatok kifejezésénél problémákba ütközik. Ezek a problémák azonban (és itt van az alapvető különbség a két tannyelvű és az általános nyelvtanuló között) semmi esetre sem akadályozzák meg abban, hogy gondolatait, a rendelkezésére álló szókincssel átadja.

2. Óraterv

Évi óraszám: 612 óra (+36 óra a két témahéten)

Tanítási ciklus: 18 óra / hét

A heti óraszám egy lehetséges felosztása:

- 5 óra – tankönyvfeldolgozás (évi 170 óra)
- 5 óra – beszédgyakorlat (évi 170 óra)
- 4 óra – nyelvgyakorlat (évi 136 óra)
- 4 óra – készségfejlesztés (évi 136 óra)

- 1 óra – szaknyelv (évi 34 óra)
- 1 óra – országismeret (évi 34 óra)

A 9/Kny év nyelvi óraszámait tartalmazzák a szaktantárgyak szaktanárok közreműködésével történő nyelvi megalapozását is. Ez tárgyanként heti minimum 1 órában (tehát egy év alatt 34 órában) általában a történelem, földrajz, matematika szaknyelvvél való ismerkedést jelenti. Az általános nyelvi alapok hiánya miatt a szaktárgyakba való bevezetést a második félévben kell megkezdeni.

3. A heti 18 tanítási óra tantárgyak szerinti felosztása

3.1. A tankönyv feldolgozása

Ennek az órának a célja a célnyelvnyelv alapstruktúráinak megismertetése és – lehetőségek szerint – begyakoroltatása, az alapszókincs elsajátíttatása, az alapkészségek minimális fejlesztése egy alaptankönyv egységein keresztül.

3.2. Beszédgyakorlat

Ennek az órának a fő célkitűzése a szóbeli kifejezőkészség kialakítása, illetve fejlesztése (és nem válogatás nélküli szó – listák megtanítása).

Az alap itt is a tankönyv. A továbbiakban hasonló szituációkat lehet gyakoroltatni, mint amilyen az olvasmányban előfordult, kiegészítve újabb nyelvi eszközökkel, újabb szereplőkkel. A tankönyvből esetleg hiányzó fontos köznapi témákkal is ki lehet és kell is egészíteni a feldolgozandó témák listáját. A beszédgyakorlat órákhoz sok segédanyag áll rendelkezésre.

3.3. Nyelvgyakorlat

Ezt a tantárgyat az anyanyelvi lektor is gondozza. Célja a beszédgyakorlat témáinak dialógusok és szituációk segítségével való ismételt feldolgozása és rögzítése és a tankönyvfeldolgozáson megismert nyelvtani szerkezetek gyakoroltatása egy másik tankönyv és munkafüzet segítségével.

3.4. Készségfejlesztés

3.4.1. Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- kiszűrni a lényeges információt, egy számára ismerős témájú hallott szövegből, ha viszonylag lassan és tagoltan beszélnek.
- megérteni a szaktárgyakkal kapcsolatos magyarázatokat, ismerje az ehhez szükséges szakszókincset.

- megérteni az idegen nyelvű szómagyarázatokat.
- megérteni az idegen nyelvű nyelvtani magyarázatokat, ismeri az ehhez szükséges szakszókincset.
- felismerni az alapvető stílusbeli különbségeket.
- követni egy rövid (5-10 perces) előadás fonalát a számára ismerős témakörökben (ld. máshol), valamint a szaktárgyak, számára ismert témaköreiben.
- megérteni egyszerű technikai utasításokat, használati utasításokat.
- megérteni és teljesíteni részletes utasításokat.
- megérteni a rádióban, illetve a televízióban elhangzó riportok lényegét. Ha nincs háttérzaj és elég tagoltan és lassan beszélnek, megérti a műsor nagy részét.
- követni a szappanopera stílusú filmeket, és megérteni a dialógusok nagy részét, ha viszonylag lassan és tagoltan beszélnek.

Ajánlott segédeszközök: CD, DVD, hanganyagok.

3.4.2. Beszédkészség

Egyéni megnyilatkozás

A tanuló legyen képes:

- felkészülés nélkül kb. 3-5 percig helyes kifejezésekkel, hangsúllyal és folyékonyan, egyszerű, de összefüggő mondatokkal beszélni a feldolgozott (B1 szintű) témakörökről, gondolatait megfelelő logikai sorrendben előadva,
- biztonsággal kommunikálni a számára ismerős témákról /információt kérni, ellenőrizni,
- kifejezni kérdéseit, kétségeit, nehézségeit számára kevésbé ismerős helyzetekben,
- leírni egy valós eseményt, vagy akár egy álmot,
- elmesélni egy történetet,
- összefoglalni egy rövid elbeszélést, cikket, előadást, vitát ha ezek nyelvezete nem túl nehéz és témájuk számára ismerős,
- megmagyarázni véleményét akár elvont témákról is, mint például egy film, egy könyv, zene stb., illetve összehasonlítani azt másokéval,
- beszélni terveiről, elképzeléseiről, vágyairól,
- kifejezni olyan érzelmeket, mint például a meglepődés, az öröm, a szomorúság, a kíváncsiság vagy a közöny.

Társas megnyilatkozás

A tanuló legyen képes:

- információt cserélni, ellenőrizni minden helyzetben, a célnyelv szokásainak megfelelően (gesztusnyelv)
- megfelelő szókinccsel helyes válaszokat adni a hozzá intézett kérdésekre.
- felkészülés nélkül társalgást kezdeményezni és azt fenntartani számára ismerős (A2-B1 szintű) témakörökből, valamint olvasmány-, illetve filmélményekről, stb.
- bekapcsolódni és aktívan részt venni egy hétköznapi beszélgetésbe, ha a beszélgetőpartner a normáknak megfelelően fejezi ki magát, bár időnként még szüksége lehet arra, hogy rákérdezzen a számára ismeretlen szavakra, kifejezésekre
- udvarias formában hangot adni meggyőződéséről, véleményéről, egyetértéséről illetve ellenvéleményéről.

A beszédképesség szintjének mérésére, értékelésére a többi készség mérésével együtt, szóbeli vizsgán kerül sor.

3.4.3. Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes:

- hibátlanul, folyékonyan, helyes kiejtéssel és intonációval felolvasni hangosan egy számára ismeretlen szöveget, még akkor is, ha az tartalmaz számára ismeretlen szavakat.
- kiszűrni a lényegét, a lényeges információkat, egy bármilyen témájú olvasott szövegből.
- megérti a szaktárgyakkal kapcsolatos magyarázatokat, ismerje az ehhez szükséges szakszókincset.
- megérteni az idegen nyelvű szómagyarázatokat.
- tanári segítséggel egynyelvű szótárt használni.
- megérteni az idegen nyelvű nyelvtani magyarázatokat, ismeri az ehhez szükséges szakszókincset.
- felismerni az alapvető stílusbeli különbségeket.
- megérteni a személyes témájú leveleket, az abban leírt eseményeket, érzelmeket, kéréseket, és így levelezést folytatni.
- egy 1-2 oldalas szövegben meglegelni a rejtett információkat, és a szöveg egyes részeiben talált információkkal képes különböző feladatok teljesítésére.

- megtalálni a számára fontos információt különböző hétköznapi dokumentumokban, újságokban (pl. prospektusok, műsorismertető, menetrendek, stb.).
- megérteni egy köznap témájú újságcikket, megtalálni benne a jelentősebb pontokat.
- Megérteni az egyszerűbb eszközökhöz, vagy gyógyszerekhez kapott használati utasításokat.

Az első hetekben itt végezzük az olvasástechnikai gyakorlatokat. Ami a tananyagot illeti, itt is jól használhatók az egyéb nyelvkönyvekben található, megfelelő szempontok szerint kiválasztott szövegek.

3.4.4. Íráskészség

Az előkészítő év legfőbb célja a tanulók nyelvtudását olyan szintre fejleszteni, hogy a következő években a szaktárgyakat az adott célnyelven tudják tanulni. Ennek megfelelően az írástanításban is elsősorban a helyes nyelvhasználatra kell helyezni a hangsúlyt, és csak másodsorban az írásmű megszerkesztésére. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy az utóbbi szempontot el kell hanyagolni, de az írásmű igényes megszerkesztésével csak akkor érdemes foglalkozni, amikor a diákok már képesek az adott célnyelven bonyolultabb mondatokat is alkotni.

A tanuló legyen képes:

- kb. 200 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló szöveget írni,
- gondolatait, érzelmeit, érvekkel alátámasztott véleményét érthetően, a megfelelő nyelvi eszközök használatával logikai összefüggések alapján bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni,
- változatos közlésformákat létrehozni,
- a fent említett kritériumokat a következő szövegtípusokban megvalósítani: magán- és félhivatalos levél, fiktív történet, élményszerű beszámoló, párbeszéd, leírás, véleménykifejtés, kiselőadás, tartalom-összefoglalás, napló, formanyomtatványok kitöltése, önéletrajz.

Kezdetben az írás technikáját fejleszthetjük másolási és tollbamondási gyakorlatokkal. Ezt követik olyan feladatok, mint pl. űrlapok kitöltése, majd jönnek az írásművek: képeslap, üzenet, levél, fogalmazás készítése, egészen a jegyzetelésig, vázlatkészítésig.

3.5. Országismeret

Az alapot itt is az alaptankönyv adja. Az ebben található civilizációs vonatkozásokat kell részben kiegészíteni, részben kicserélni, de még inkább kicsit könnyítve, a tanulók életkori és kulturális szintjéhez igazítani. Ehhez a tantárgyhoz is található kiegészítő és segédanyag (képeslapok, dalok, filmek, újságok, egyéb nyelvkönyvek ide vonatkozó részei stb.).

3.6. Szaknyelvek

A második féltévtől kezdve heti egy óra szolgál a történelem, matematika és földrajz tantárgyak célnyelven való tanulásának előkészítésére. Ez azt jelenti, hogy olyan egyszerű nyelvezetű, az adott tantárgy témakörébe tartozó szövegekkel foglalkozunk, amelyek elősegítik, hogy a tanulók jártasságot szerezzenek az ilyen típusú szövegek megértésében és létrehozásában.

3.7. Témakörök

Ajánlott témakörök a 9/Kny évfolyamra	
Témák	Kapcsolódási pontok
<i>Személyes vonatkozások, család</i> A tanuló személye, életrajza, életének fontos állomásai. Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás. <i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet.
<i>Ember és társadalom</i> Emberek külső és belső jellemzése. Baráti kör. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Női és férfi szerepek, ismerkedés, házasság. Felelősségvállalás másokért, rászorulóknak segítése. Ünnepek, családi ünnepek. Öltözködés, divat. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők. Konfliktusok és kezelésük. Társadalmi szokások nálunk és a célországokban.	<i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; fogyatékkal élők, szegények és gazdagok. <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz.

	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás.</i></p> <p><i>Földrajz; biológia-egészségtan: biotermékek.</i></p>
<p><i>Környezetünk</i></p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan - Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz és energia- takarékoság, újrahasznosítás.</i></p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek. lakóhely és környezet hagyományai.</i></p> <p><i>Biológia-egészségtan: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág.</i></p> <p><i>Földrajz: településtípusok; globális problémák, életminőségek különbségei; a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</i></p>
<p><i>Az iskola</i></p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának</i></p>

<p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka nálunk és más országokban.</p> <p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p> <p>Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei.</p> <p>Iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p>átalakulása, a tanulás technikái, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
<p><i>A munka világa</i></p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás.</p> <p>Foglalkozások és a szükséges kompetenciák, rutinok, kötelességek.</p> <p>Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.</p> <p>Önéletrajz, állásinterjú.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i></p> <p>pályaorientáció és munka.</p>
<p><i>Életmód</i></p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p> <p>Életünk és a stressz.</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek, sütés-főzés.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.</p> <p>Ételrendelés telefonon és interneten.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak, alternatív gyógymódok).</p> <p>Életmód nálunk és más országokban.</p> <p>Függőségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> a rendszeres testedzés szerepe, relaxáció.</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás</i></p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.</p> <p>A művészetek szerepe a mindennapokban.</p> <p>Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek kulturái.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> különböző kultúrák mítoszai, mondái; a reklám és a</p>

<p>Kulturális és sportélet nálunk és más országokban.</p>	<p>popzene új szóbeli költészete.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> táncok, népi játékok, a sport és olimpia története, példaképek szerepe, sportágak jellemzői.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népzene, klasszikus zene, popzene.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> a szituáció alapelemei, beszédre készítés, befogadás, értelmezés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>
<p><i>Utazás, turizmus</i></p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>Nyarlás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Célnyelvi és más kultúrák.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság, fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, nyelvek és vallások, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői.</p>
<p><i>Tudomány és technika</i></p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári</i></p>

<p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>Az internet szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában.</p>	<p><i>ismeretek; fizika:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyei és kockázatai, a netikett alapjai, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
<p><i>Gazdaság és pénzügyek</i></p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p> <p>Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.</p> <p>Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Matematika:</i> alpműveletek, grafikonok értelmezése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>

3.8. Fejlesztés

Ezen az évfolyamon a tanév megkezdésekor a diákok még nem ismerik a célnyelvet, elsajátításában az általános iskolában már tanult idegen nyelv tanulása során szerzett tapasztalatai segítik. A magas óraszám és az anyanyelvi tanár(ok) jelenléte azonban lehetővé teszi azt, hogy év végére elérjék az A2-B1 szintet.

3.8.1. A1-es fejlesztési ciklus (0 → A1)

	A	B
1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek. A tanuló már megért bizonyos célnyelvi fordulatokat, amelyek az anyanyelvében vagy első tanult idegen nyelvében is használatosak.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes követni az eleinte nonverbális eszközökkel is támogatott célnyelvi óravezetést, megérti a rövid, egyszerű tanári utasításokat; megérti az ismerős témákhoz kapcsolódó egyszerű közléseket és kérdéseket; képes az egyszerű, konkrét, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó közlésekből az alapvető fordulatokat kiszűrni.

A fejlesztés tartalma

A rövid és egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekre, a közös munka megszervezésére vonatkozó tanári utasítások megértése.

Egyszerű, konkrét, mindennapi szükségletekre vonatkozó kifejezések megértése jól érthető beszédkörnyezetben, az ismert témakörökhöz kapcsolódó, egyszerű szövegekben.

Egyszerű instrukciók, útbaigazítások követése, egyszerű, személyes kérdések megértése.

A korosztálynak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.

A számok, árak, alapvető mennyiségek, az idő kifejezésének megértése.

Alapvető stratégiák alkalmazása, például rövid hallott szövegben az ismeretlen elemek jelentésének kikövetkeztetése; az ismert szavak, a beszédhelyzetre, a szereplőkre vonatkozó információk, a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemek (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) felhasználása a szöveg megértéséhez.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: közlemények, párbeszéd, instrukciók, figyelmeztetések, útbaigazítások, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, rövid részletek a médiából, egyszerű dalok, versek, találós kérdések, viccek.

	D	E
1	Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva kifejezni beszédszándékát;</p> <p>személyes adatokra vonatkozó kérdéseket tesz fel, és egyszerű nyelvi eszközökkel válaszol a hozzá intézett kérdésekre;</p> <p>képes nagyon egyszerű, begyakorolt nyelvi panelekkel kommunikálni;</p> <p>megnyilvánulásaiban törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.</p>

A fejlesztés tartalma

Konkrét, egyszerű, mindennapos kifejezések megértése, ha a partner közvetlenül a tanulóhoz fordul, és világosan, lassan, ismétlésekkel beszél.

A tanulóhoz intézett gondosan megfogalmazott, lassan elmondott, kérdések és utasítások megértése, rövid, egyszerű útbaigazítások adása és követése.

Részvétel egyszerű beszélgetésben szükség szerinti lassú ismétléssel, körülírással vagy módosítással.

Egyszerű, az osztálytermi rutincselekvésekhez kapcsolódó kommunikáció.

Beszédszándék kifejezése verbális és nonverbális eszközökkel (pl. bemutatkozás, bemutatás, valamint az üdvözlés és elköszönés alapvető formáinak használata, kérés, kínálás, érdeklődés mások hogyléte felől, reagálás hírekre).

Egyszerű kérdések és állítások megfogalmazása, válaszadás, reagálás.

Betanult beszédfordulatok alkalmazása, elemi információk kérésére és nyújtására például a tanulóról, beszélgetőpartneréről, lakóhelyről, a családtagok foglalkozásáról.

1 A számok, árak, alapvető mennyiségek, idő kezelése.

Érdeklődés árucikkek áráról, egyszerű vásárlási párbeszéd, néhány mondatos telefonbeszélgetések lebonyolítása.

A beszélgetés strukturálásának néhány egyszerű eleme, például beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás.

Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták betanult készletének korlátozott mértékű alkalmazása, szavak, illetve szócsoportok összekapcsolása nagyon alapvető lineáris kötőszavakkal.

Nagyon rövid, különálló, többnyire előre betanult megnyilatkozások.

Egyszerű jelenetek közös előadása.

Magyarázat, segítség, ismétlés kérése metakommunikációs eszközökkel.

Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: rövid társalgás, rövid tranzakciós és informális párbeszéd, szerepjátékok, betanult jelenetek, információ hiányán illetve különbözőségén alapuló szövegek.

	G	H
1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témáról egyszerű, begyakorolt fordulatokkal röviden megnyilatkozni; munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel mutatja be; beszédében alkalmazza a célnyelvi normához közelítő kiejtést, intonációt és beszédtempót.

	I
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Ismerős, személyes témák (saját maga, család, iskola, ismerős helyek, emberek és tárgyak) szóbeli bemutatása.</p> <p>Rövid, egyszerű szövegek felolvasása és emlékezetből történő elmondása.</p> <p>Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.</p> <p>Konkrét szituációkra vonatkozó, különálló szavakból és fordulatokból álló szókincs alkalmazása, ezek összekapcsolása az alapvető lineáris kötőszavakkal.</p> <p>A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével.</p>

	<i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> rövid történetek, témakifejtés, dalok, versek, mondókák, rapszövegek, rövid prezentációk és projektek csoportos bemutatása.
--	---

	J	K
1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	<p>Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.</p> <p>A tanuló jártas a különböző szövegfajták olvasásában anyanyelvén és az első idegen nyelven.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes megérteni az ismert neveket, szavakat és mondatokat egyszerű szövegekben;</p> <p>megérti az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait, az ismerős szavak, esetleg képek segítségével;</p> <p>megérti a korosztálynak megfelelő témájú, egyszerű autentikus szöveg lényegét, kiszűr a szövegből néhány alapvető információt.</p>

	L
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Egyszerű, mindennapi szövegekben (pl. feliratokon) az ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok, a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak felismerése.</p> <p>Egyszerű információkat tartalmazó, rövid leíró szövegek fő gondolatának megértése, például hirdetésekben, plakátokon vagy katalógusokban.</p> <p>Egyszerű, írott, képekkel támogatott instrukciók követése.</p> <p>Egyszerű üzenetek, például képeslapok szövegének megértése.</p> <p>Nyomtatványok, űrlapok személyes adatokra vonatkozó kérdéseinek megértése.</p> <p>Egyszerű, írásos útbaigazítások, útleírások követése.</p> <p>Az alapvető olvasási stratégiák alkalmazása, például az ismerős nevek, szavak és alapvető fordulatok összekapcsolása, szükség esetén a szöveg különböző részeinek újraolvasása, a szövegekhez kapcsolódó képek, képaláírások, címek, a vizuális információk felhasználása a szöveg megértéséhez.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hirdetések, reklámok, plakátok, névjegykártyák, feliratok, versek, dalszövegek, újságfőcímek, könyv- és filmcímek, szöveges karikatúrák, képregények, viccek, nagyon egyszerű katalógusok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok.</p>

	M	N
1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	<p>Az iskolán kívül, az iskoláztatás során és az első idegen nyelv tanulása közben szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, motiváció.</p> <p>Bizonyos írásbeli műfajok és jellegzetességeik ismerete.</p>

		Az írást illetően esetleg már kialakult attitűdök.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes ismert témákról rövid, egyszerű mondatokat írni; írásban személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre válaszol; tud minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni őt érdeklő, ismert témákról.

	O	
1	A fejlesztés tartalma	<p>Szavak és rövid, jól olvasható szövegek másolása.</p> <p>Lista írása.</p> <p>Egyszerű fordulatok és mondatok írása a legegyszerűbb nyelvi szerkezetek használatával (pl. hol lakik és mit csinál a tanuló vagy mások).</p> <p>Adatok kérése és megadása írásban (pl. számok, dátumok, időpont, név, nemzetiség, cím, életkor); formanyomtatványok kitöltése.</p> <p>Rövid, egyszerű üdvözlő szöveg, üzenet írása.</p> <p>Személyes információt, tényt, tetszést vagy nemtetszést kifejező rövid üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).</p> <p>Egyszerű levél, e-mail írása a legfontosabb formai elemek betartásával (pl. címzés, a kommunikáció tárgyának megjelölése, a címzett megszólítása, búcsúzás).</p> <p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. listavers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet) írása, illetve átírása.</p> <p>Egyszerű írásos minták követése, aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltésük.</p>

	<p>Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése, alkalmazása.</p> <p>A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. nyílazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatványok, űrlapok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képalírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internetes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, versek; rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.</p>
--	--

A fejlesztés várt eredményei az A1 fejlesztésiciklus végén → A1-es kimenet

	A	B
1	<p>A fejlesztés várt eredményei az A1 fejlesztésiciklus végén</p>	<p>A1 szintű nyelvtudás.</p> <p>A tanuló követi a célnyelvi óravezetést, megért ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.</p> <p>Képes egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikálni, személyes adatokra vonatkozó kérdéseket feltenni, és ezeket megválaszolni.</p> <p>Képes saját magához és közvetlen környezetéhez kötődő, ismert témákról röviden, önállóan beszélni egyszerű, begyakorolt fordulatokkal, szerkezetekkel.</p> <p>Megérti az ismert neveket, szavakat és az egyszerű szövegek egyszerű mondatait. Megérti az egyszerű leírások, üzenetek, útleírások gondolatmenetét az ismerős szavak, esetleg képek segítségével.</p>

		Képes minta alapján néhány közismert műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni öt érdeklő, ismert témákról.
--	--	---

3.8.2. A2-es fejlesztési ciklus (A1 → A2)

	A	B
1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló már megért ismerős szavakat és alapvető fordulatokat, amelyek a személyére, családjára vagy a közvetlen környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló megérti az ismert szavakat, a leggyakoribb fordulatokat, ha közvetlen, személyes dolgokról van szó; megérti a rövid, világos, egyszerű megnyilatkozások, szóbeli közlések lényegét; egyre önállóbban néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát alkalmaz.
	C	
	A fejlesztés tartalma <p>Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése.</p> <p>A legfontosabb témákkal kapcsolatos fordulatok és kifejezések megértése (pl. alapvető személyes és családi adatok, vásárlás, közvetlen környezet, foglalkozás).</p>	

A lényeges információ megértése és kiszűrése kiszámítható, hétköznapi témákról szóló rövid hangfelvételekből, ha a megszólalók lassan és világosan beszélnek.

Az egyszerű, begyakorolt beszélgetésekbe való bekapcsolódáshoz szükséges alapvető információk megértése.

Lassú és világos, köznapi beszélgetés témájának megértése.

Ismerős témákról folyó, világos, köznyelvi beszéd megértése, szükség esetén visszakérdezés segítségével.

Egyszerű útbaigazítás megértése például gyalogos közlekedés vagy tömegközlekedés használata esetén.

Telefonbeszélgetésben az alapvető információk megértése (hívás tárgya, kit kell keresni stb.).

A tényközlő televíziós hírműsorok témaváltásainak követése, a tartalom lényegének megértése.

Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.

Alapvető stratégiák használata, például az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a szövegösszefüggésből, a nemzetközi vagy más nyelven tanult szavak felhasználása a hangzó szöveg megértéséhez, a várható vagy a megjósolható információk keresése.

A vizuális elemek (képek, gesztusok, mimika, testbeszéd) felhasználása a szövegértés támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: üzenetek, útbaigazítás, közlemények, párbeszédek médiából (pl. időjárás-jelentés, interjúk, riportok), dalok, kisfilmek, rajz- és animációs filmek, történetek, versek.

	D	E
1	Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	<p>A1 nyelvi szint, azaz a tanuló egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.</p> <p>Személyes adatokra vonatkozó kérdéseket tesz fel és válaszol meg.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban számára ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál;</p> <p>rövid beszélgetésekben vesz részt;</p> <p>képes kérdéseket feltenni és megválaszolni kiszámítható, mindennapi helyzetekben;</p> <p>tud gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról;</p> <p>képes tudatosan alkalmazni egyre több kompenzációs stratégiát, hogy megértse magát, illetve megértse beszédpartnerét;</p> <p>megnyilvánulásaiban törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.</p>

A fejlesztés tartalma

Kapcsolatok létesítése: üdvözlés, elköszönés, bemutatkozás, mások bemutatása.

Beszélgetés kezdeményezése, fenntartása és befejezése egyszerű módon.

A mindennapi élet gyakran előforduló feladatainak megoldása (pl. utazás, útbaigazítás, szállás, étkezés, vásárlás, bank).

Mindennapos gyakorlati kérdések megvitatása (pl. barátok meghívása, programok szervezése, megvitatása), egyszerű, mindennapi információk megszerzése és továbbadása.

Érzések egyszerű kifejezése, köszönetnyilvánítás, egyszerű tanácsok kérése és adása.

Vélemény egyszerű kifejezése (tetszés és nemtetszés kifejezése, érdeklődés mások véleménye iránt, egyetértés és egyet nem értés kifejezése)

1 Az alapvető kommunikációs szükségletekhez, egyszerű, begyakorolt tranzakciók lebonyolításához elegendő szókincs és néhány egyszerű szerkezet helyes használata.

A leggyakrabban előforduló kötőszavak alkalmazása szócsoportok és egyszerű mondatok összekapcsolására.

A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során a tanárral és a társakkal.

Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel célnyelvi beszélőkkel.

Rákérdezés a meg nem értett kulcsszavakra vagy fordulatokra, ismétlés kérése megértés hiányában.

Metakommunikációs és vizuális eszközök használata a mondanivaló támogatására.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: szerepjátékok, társasjátékok, dramatizált jelenetek, rövid társalgás, véleménycsere, információcsere, tranzakciós és informális párbeszéd.

	G	H
1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló leírja magát és környezetét egyszerű fordulatokkal és mondatokkal.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatokkal röviden, összefüggően beszél saját magáról és közvetlen környezetéről; képes megértetni magát a szintnek megfelelő témakörökben; beszédében alkalmazza a célnyelvi normához közelítő kiejtést, intonációt és beszédtempót.

	I
	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.</p> <p>Egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal történet elmesélése, élménybeszámoló.</p> <p>1 A mindennapi környezet (emberek, helyek, család, iskola, állatok), továbbá tervek, szokások, napirend és személyes tapasztalatok bemutatása.</p> <p>Egyszerű állítások, összehasonlítások, magyarázatok, indoklások megfogalmazása.</p> <p>Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján.</p> <p>Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát).</p>

<p>Az összefüggő beszéd létrehozásakor a begyakorolt nyelvi eszközök használata, ismerős helyzetekben egyszerű átrendezése, kibővítése.</p> <p>A helyes kiejtés gyakorlása autentikus hangzóanyag segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> rövid történetek, témakifejtés, képleírás, élménybeszámoló, véleménynyilvánítás, bejelentés, csoportos előadás vagy prezentáció, projekt bemutatása.</p>

	J	K
1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	<p>A1, azaz a tanuló megérti egyszerű leírások, üzenetek, útleírások fő gondolatait.</p> <p>Alapvető információkat keres nagyon egyszerű szövegekben.</p> <p>Tudja, hogy a szövegek címe, megformálása, a hozzá tartozó képek segítenek a szöveg megértésében.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes megtalálni az adott helyzetben fontos információkat, egyszerű, ismerős témákról írt autentikus szövegekben;</p> <p>képes megérteni egyszerű instrukciókat, kiszűrni a fontos információkat egyszerű magánlevelekből, e-mailekből és rövid eseményeket leíró szövegekből.</p>

	L
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Konkrét információk megértése rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, mindennapi szövegekben (pl. hirdetések, prospektusok, étlap, menetrend).</p> <p>Lényeges információk megtalálása egyszerű, ismerős témákkal kapcsolatos magánlevelekben, e-mailekben, brosúrákban és rövid, eseményeket tartalmazó újságcikkekben.</p> <p>A közhasználatú táblák és feliratok megértése utcán, nyilvános helyeken és iskolában.</p> <p>A mindennapi életben előforduló egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése.</p> <p>Közismert témákról konkrét információk keresése honlapokon.</p> <p>Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása.</p> <p>Alapvető stratégiák használata a szövegértéshez, például a nemzetközi és a más nyelven tanult szavak, a várható vagy megjósolható információk keresése, továbbá a logikai, illetve időrendi kapcsolatokra utaló szavak felismerése elbeszélésben.</p> <p>Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hirdetések, plakátok, nyomtatványok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, étlapok, menetrendek, egyszerű biztonsági előírások, eseményeket leíró újságcikkek, hagyományos és elektronikus magánlevelek, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, történetek, versek, dalszövegek.</p>

	M	N
1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	A1, azaz a tanuló minta alapján néhány közismert műfajban nagyon egyszerű és rövid,

		tényközlő szövegeket ír őt érdeklő, ismert témákról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló tud összefüggő mondatokat írni a közvetlen környezetével kapcsolatos témákról;</p> <p>az írást a kommunikáció eszközeként használja egyszerű interakciókban;</p> <p>képes ismerős témákhoz kapcsolódó gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban írásban kifejezni;</p> <p>tud minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket írni őt érdeklő, ismert témákról.</p>

	O	
1	A fejlesztés tartalma	<p>Szavak és rövid, jól olvasható szövegek lemásolása és diktálás utáni leírása.</p> <p>Egyszerű, rövid szövegből vázlat készítése.</p> <p>Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).</p> <p>Egyszerű írásos minták követése; aktuális, konkrét és egyszerű tartalmakkal való megtöltésük.</p> <p>Formanyomtatvány kitöltése saját és mások alapvető személyes adataival.</p> <p>Az írás egyszerű tagolása: rövid bevezetés és lezárás.</p> <p>Közvetlen szükségletekhez kapcsolódó témákról rövid, egyszerű feljegyzés, üzenet készítése állandósult kifejezések használatával.</p>

	<p>Személyes információt, tényt, véleményt kifejező rövid üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).</p> <p>Egyszerű levél, e-mail írása (pl. köszönetnyilvánítás, elnézéskéres, információközlés, vagy programegyeztetés) a legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyek követésével (pl. megszólítás, elköszönés).</p> <p>Rövid, egyszerű önéletrajz írása.</p> <p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet írása, illetve átírása).</p> <p>Kész szövegekből hasznos fordulatok kiemelése és alkalmazása saját írásában.</p> <p>A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. nyilazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatványok, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, poszterszövegek, képaláírások, üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, levelek, e-mailek vagy internes profilok, üzenetek, internetes bejegyzések, instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, leírások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, jelenetek.</p>
--	--

A fejlesztés várt eredményei az A2 fejlesztésiciklus végén → A2-es kimenet

	A	B
1	A fejlesztés várt eredményei az A2 fejlesztésiciklus végén	<p>A2 szintű nyelvtudás.</p> <p>A tanuló képes egyszerű hangzó szövegekből kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt.</p> <p>Részt tud venni nagyon rövid beszélgetésekben, képes feltenni és megválaszolni kérdéseket kiszámítható, mindennapi helyzetekben, képes gondolatokat és információt cserélni ismerős témákról.</p>

		<p>Képes ismerős témakörökben rövid összefüggő beszéd létrehozására egyszerű, begyakorolt mondat szerkezetek, betanult fordulatok, alapvető szókincs segítségével.</p> <p>Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, megtalál információkat egyszerű szövegekben, különböző szövegtípusokban.</p> <p>Összefüggő mondatokat, rövid tényközlő szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról minta alapján.</p>
--	--	--

3.8.3. B1-es fejlesztési ciklus, elvárt maximális cél (A2 → B1)

	A	B
1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	<p>A2, azaz a tanuló már megérti a leggyakrabban előforduló szókincsét és bizonyos nyelvi fordulatokat, ha közvetlen, személyes témákról van szó.</p> <p>Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek és közlések lényegét.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet, ha az számára ismerős témákról folyik;</p> <p>megérti egy beszélgetés során a résztvevők világosan megfogalmazott érveit több beszélő esetén is;</p> <p>megért fontos információkat azokban a rádió- és tévéműsorokban, filmjelenetekben,</p>

	amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról szólnak, ha viszonylag lassan és érthetően beszélnek.
--	---

	C
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A köznyelvi beszéd főbb fordulatainak megértése rendszeresen előforduló, ismerős témákról.</p> <p>A hallott szöveg gondolatmenetének követése nagy vonalakban, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik.</p> <p>Mindennapi társalgás követése szükség esetén visszakerdezések segítségével.</p> <p>Ismerős témájú, lényegre törő előadás vagy beszéd követése.</p> <p>Egyszerű műszaki információ megértése, részletes útbaigazítások követése.</p> <p>Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése.</p> <p>Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek többségének megértése.</p> <p>Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik.</p> <p>A köznyelvi szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtema esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből, és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hosszabb használati utasítások, közlemények, párbeszéd, instrukciók, előadások, beszéd, viták, interjúk, dalok, visszaemlékezések, rögzített telefonos szövegek, reklámok, tévé- és rádióműsorok, filmelőzetesek, filmek.</p>

	D	E
1	Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	<p>A2, azaz a tanuló egyszerű és begyakorolt feladatok során kommunikál az iskolával, otthonnal és szabadidővel kapcsolatos témákról.</p> <p>Részt vesz rövid beszélgetésekben.</p> <p>Kérdez és válaszol kiszámítható, mindennapi helyzetekben.</p> <p>Egyszerű gondolatokat és információkat cserél ismerős témákról.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is önállóan boldogulni;</p> <p>gondolatokat cserél, véleményt mond és érvel érdeklődési körébe tartozó és általános témákról is;</p> <p>ismeri és alkalmazza a leggyakoribb kommunikációs forráskönyveket;</p> <p>alkalmazkodik stílusában, regiszterhasználatában a kommunikációs helyzethez.</p>

	F
	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül.</p>

Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm.

Problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, választási lehetőségek összehasonlítása.

A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, nézetek kifejtése, rákérdezés mások nézeteire.

Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek.

Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.

Nézetek világos kifejtése, érvek egyszerű cáfolata.

Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése.

Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi utazás során.

Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekéssett vonat).

Szolgáltatásokkal kapcsolatos helyzetek kezelése akár váratlan nehézségek esetén is, panasz, reklamáció.

Részletes utasítások adása, követése és kérése (pl. hogyan kell valamit csinálni).

Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadás (pl. tünetek megadása orvosnál).

Órai interakciókban, pármunkában való magabiztos részvétel.

Ismerős témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása.

Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazás javítása, körülírás, szinonimák használata.

A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása és reagálás azokra közismert, semleges stílusú nyelvi megfelelőikkel.

Az udvariassági szokások ismerete és alkalmazása.

	<p>A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókincs és annak általában helyes alkalmazása.</p> <p>Ismerős kontextusokban elfogadhatóan helyes nyelvhasználat.</p> <p>A szövegszervezés alapvető eszközeinek megbízható használata.</p> <p>Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> társalgások, megbeszélések, eszmecserék, tranzakciók, utasítások, interjúk, viták, szerepek eljátszása.</p>
--	--

	G	H
1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló egyszerűen beszél önmagáról, a családjáról, más emberekről, lakóhelyéről, tanulmányairól, iskolájáról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben a folyamatos önkifejezésre;</p> <p>tud érthetően folyamatosan beszélni, megtervezi mondanivalójának szókincsét és tartalmát, és szükség esetén módosítsa azt tudatosan;</p> <p>tartalmilag pontosan kifejti egy gondolat vagy probléma főbb pontjait.</p>

A fejlesztés tartalma

Folyamatos megnyilatkozás az érdeklődési körnek megfelelő témákról a gondolatok lineáris összekapcsolásával.

Elbeszélések vagy leírások lényegének összefoglalása folyamatos beszédben, a gondolatok lineáris összekapcsolásával.

Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával.

Valóságos vagy elképzelt események részleteinek bemutatása.

Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása.

Álmok, remények és ambíciók elmondása, történetmesélés.

Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata.

Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról.

1 Előre elkészített, lényegre törő, követhető előadás ismerős témáról.

Az összefüggő beszéd tervezése során új kombinációk, kifejezések begyakorlása, alkalmazása.

Kompenzáció alkalmazása az összefüggő beszédben, például körülírás elfelejtett szó esetén.

Ismerős kontextusokban a nyelvi norma követésére törekvő nyelvhasználat.

A nyelvi eszközök rugalmas használata a mondanivaló kifejezésére, ezek adaptálása kevésbé begyakorolt helyzetekre.

A közlés bevezetése, kifejtése és lezárása alapvető eszközökkel, magabiztosan.

Önellenőrzés és önkorrekción, például a félreértéshez vezető hibák felismerése és javítása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: leírások, képleírások, témakifejtés (pl. vizuális segédanyag alapján), elbeszélő szöveg, érveléssor, előadás, prezentáció (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, szerep eljátszása, versek, rapszövegek.

	J	K
1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló képes többféle szövegfajtát olvasni, tudja, hogy a szövegfajták sajátosságainak ismerete segít a szöveg megértésében; megtalálja az adott helyzetben fontos konkrét információkat egyszerű, ismerős témákról szóló mindennapi szövegekben.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes megérteni a nagyrészt közérthető nyelven írt, az érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegeket; megérti az érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törő szövegek gondolatmenetének lényegét; követi nagy vonalakban a véleményeket, érveléseket, és kiszűri a részinformációkat.

	L
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A fontos általános vagy részinformációk megértése autentikus, hétköznapi nyelven íródott szövegekben, például levelekben, brosúrákban és rövid, hivatalos dokumentumokban.</p> <p>A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.</p> <p>A fontos gondolatok felismerése ismerős témákról szóló, lényegre törő újságcikkekben.</p> <p>Az érvelés gondolatmenetének felismerése, a következtetések felismerése világosan írt érvelésekben.</p> <p>A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.</p>

	<p>A mindennapi témákkal összefüggő, köznyelven írt magánlevelek megértése a sikeres írásbeli kommunikációhoz szükséges mértékben.</p> <p>Különböző eszközök egyszerű, világosan megfogalmazott használati utasításának megértése.</p> <p>Ismert témájú hivatalos levélben az ügyintézéshez szükséges információk megértése.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>A feladat elvégzéséhez szükséges információk összegyűjtése a szöveg különböző részeiből, illetve több szövegből.</p> <p>Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>Az ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a mondat megértett részei és a szövegösszefüggés alapján.</p> <p>Az autentikus szövegek jellegéből fakadó ismeretlen fordulatok kezelése a szövegben.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menutrend, prospektus, műsorfüzet), játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, egyszerű irodalmi szövegek.</p>
--	---

	M	N
1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	A2, azaz a tanuló összefüggő mondatokat ír olyan témákról, amelyek közvetlen szükségletekre, élményekre, eseményekre és konkrét információkra vonatkoznak;

		<p>ismerős témákról gondolatait egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban írásban kifejezi;</p> <p>minta alapján néhány műfajban egyszerű és rövid, tényközlő szövegeket ír az őt érdeklő, ismert témákról.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló legyen részletesebb, összefüggő és tagolt szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról;</p> <p>írásban beszámol eseményekről, élményeiről, érzéseiről, benyomásairól és véleményéről, alátámasztja véleményét;</p> <p>legyen hatékony írásbeli interakciót folytatni; jegyzetet készít olvasott vagy hallott, érdeklődési köréhez tartozó szövegről, illetve saját ötleteiről;</p> <p>több ismert műfajban is rövid, lényegre törő szövegeket hoz létre a műfaj főbb jellegzetességeinek és stílusjegyeinek alkalmazásával.</p>
		O
1	A fejlesztés tartalma	<p>Egyszerű, összefüggő, lényegre törő szöveg írása számos, érdeklődési köréhez tartozó, ismerős témáról, rövid, különálló elemek lineáris összekapcsolásával.</p> <p>Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.</p> <p>Információt közlő/kérő feljegyzések/üzenetek írása (pl. barátoknak, szolgáltatóknak, tanároknak).</p> <p>Véleményt kifejező üzenet, komment írása (pl. internetes fórumon, blogban).</p>

Formanyomtatvány, kérdőív kitöltése, online ügyintézés.

Életrajz, lényegre törő leírás, elbeszélés készítése.

Riport, cikk, esszé írása.

Rövid olvasott vagy hallott szöveg átfogalmazása, összefoglalása, jegyzet készítése.

Saját ötletekről jegyzet készítése.

Interaktív írás esetén megerősítés, vélemény kérése, az információ ellenőrzése, problémákra való rákérdezés, illetve problémák elmagyarázása.

Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.

Néhány egyszerű szövegkohéziós és figyelemvezető eszköz használata.

Az alapvető írásbeli műfajok fő szerkezeti és stílusjegyeinek követése (pl. levélben/e-mailben megszólítás, záróformula; a formális és informális regiszterhez köthető néhány szókinszbeli és helyesírási sajátosság).

Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés (pl. vers, rapszöveg, rigmus, dalszöveg, rövid jelenet, paródia írása, illetve átírása).

Írásos minták követése és aktuális tartalmakkal való megtöltésük.

Kész szövegekből a hasznos fordulatok kiemelése és alkalmazása saját írásban.

Irányított fogalmazási feladat kötött tartalmainak a fogalmazásban való megjelenítése.

Az írásbeli feladat tudatos ellenőrzése, javítása; félreértést okozó hibáinak korrigálása.

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.

A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. nyílazás, kiemelés, központosítás, internetes/SMS rövidítés, emotikon, rajz, ábra, térkép, kép).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív; listák; hagyományos és elektronikus képeslapok; poszterszövegek; képaláírások; üzenetek; SMS-ek/MMS-ek; személyes adatokat tartalmazó bemutatkozó levelek, e-mailek vagy internetes profilok; tényszerű információt nyújtó, illetve kérő levelek és e-mail-ek; személyes információt, tényt, ill. tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, internetes bejegyzések; egyszerű cselekvéssort tartalmazó instrukciók; egyszerű ügyintéző levelek/email-ek (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás); egyszerű, rövid történetek, elbeszélések, mesék;

rövid jellemzések; rövid leírások; jegyzetek; riportok, cikkek, esszék, felhívások, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák.
--

A fejlesztés várt eredményei az B1 fejlesztésiciklus végén → B1-es kimenet

	A	B
1	A fejlesztés várt eredményei aB1 fejlesztésiciklus végén	<p>B1 nyelvi szint.</p> <p>A tanuló főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérti a köznyelvi beszédet, ha az számára ismerős témákról folyik.</p> <p>A tanuló önállóan boldogul, véleményt mond és érvel a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.</p> <p>A tanuló kifejezi magát a szintnek megfelelő szókinccs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő.</p> <p>A tanuló megérti a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.</p> <p>A tanuló több műfajban részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmaz ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.</p>

Célnyelvi tanterv a 9-10. osztály számára

A két tanítási nyelvű oktatásban a 9. évfolyamot olyan diákok kezdhetik el, akik a középiskola előkészítő szakaszában minimum A2–B1 szintre jutottak. Ez szükséges ahhoz, hogy a célnyelven tudjanak tanulni bizonyos közismereti tantárgyakat.

A két tanítási nyelvű oktatásban a célnyelvből a középiskola 10. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk a KER hatfokú skálájának negyedik, B1+-B2-es szintjére. Ez biztosítja, hogy olyan fejlődés valósuljon meg a nyelvi előkészítő év tanulmányai után eltelt két évben, amely lehetőséget ad a szaktárgyak növekvő nyelvi és tartalmi követelményeinek teljesítésére. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a további két évben minden tanuló eljusson a két tanítási nyelvű középiskolai tanulmányok végére várható B2+-C1 szintre.

A tanulókat komplex motiváló tényezők segítik az előrehaladásban; a nyelvórákon is foglalkoznak a szaktárgyak terminológiájával, míg a kommunikációs és információs technológiák ésszerű és mérlegelő alkalmazása a differenciált, személyre szabott tanulás lehetőségét biztosítja.

A célnyelv tanulásának ebben a szakaszában is fontosak a korosztályi sajátosságok (önkeresés, önértékelés, a kortárs csoport hatásai), amelyekre a tanárnak szintén építenie kell a nyelvi kreativitás, a problémamegoldó és a mérlegelő gondolkodás erősítése mellett. A nyelvoktatás sikerét meghatározzák a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés.

1. Célok és követelmények

A két tanítási nyelvű gimnázium 9-10. osztályának célja az, hogy az előkészítő (9/Kny) év után a tanulók a különböző tantárgyakat célnyelven tudják tanulni, egyre otthonosabban érezzék magukat a nyelv használatában, szókincsük egyre bővüljön, nyelvtani tudásuk egyre biztosabbá váljon.

A 10. osztály végére a tanulóknak az alábbi **követelményeknek** kell megfelelniük:

Általános fejlesztési követelmény a B1+-B2 szint elérése.

	A	B
1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	A2-B1, azaz a tanuló már megért lényeges információkat, amelyek olyan ismert témához kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő;

		ki tudja szűrni a fontos információkat azokból a rádió és tévéadásokból, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes megérteni a köznapi és tanulmányi életben elhangzó hosszú beszédeket, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek;</p> <p>megért konkrét és elvont témájú üzeneteket, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak;</p> <p>követi az összetettebb érvelést, amennyiben a téma viszonylag ismerős, és a beszéd menete jól követhető;</p> <p>viszonylag könnyedén követi az anyanyelvi beszélők közötti társalgást.</p>

	C	
1	A fejlesztés tartalma	<p>A mindennapi társalgásban és a tanulás során elhangzó összetett álláspontok lényegének megértése.</p> <p>A normális beszédtempójú és erős akcentus nélküli köznyelvi beszéd és tanulmányokkal kapcsolatos előadás főbb pontjainak megértése.</p> <p>Konkrét és elvont témájú, a mindennapi és a tanulmányi munka során előforduló standard dialektusú bejelentések és üzenetek megértése.</p> <p>Rádiós dokumentumműsor és egyéb felvett vagy közvetített hanganyagok megértése standard dialektus esetén.</p> <p>Konkrét és elvont témájú hírműsorok, dokumentumfilmek, televíziós műsorok, színdarabok, beszélgető műsorok megértése.</p> <p>Részletes, összetett érvelés megértése ismerős téma esetén.</p>

	<p>Anyanyelvű beszélők közötti társalgás viszonylag könnyed követése.</p> <p>A beszélő hangulatának, hangszínének, nézeteinek és attitűdjeinek megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például szöveghallgatáskor a főbb pontok keresése.</p> <p>A megértés ellenőrzése kontextuális jelek segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszéd, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, tanulmányokkal kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás.</p>
--	--

	D	E
1	Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely külföldi utazás során adódik; előkészület nélkül részt tud venni a személyes jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban (pl. család, szabadidő, munka, utazás, aktuális események).
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes általános és tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet; pontosan fejezi ki gondolatait, véleményét és érveit, valamint az érzelmek különböző fokozatait;

	<p>hatékonyan részt vesz a mindennapi és a tanulás során előforduló vitahelyzetekben;</p> <p>stílusában, regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.</p>
--	---

	F
	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Társalgásban való részvétel mindennapi, tanulmányi, iskolai vagy szabadidővel kapcsolatos témák körében.</p> <p>Érzelmek különböző fokozatainak árnyalt kifejezése, események, élmények személyes jelentőségének kifejezése.</p> <p>Gondolatok, problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, alternatív javaslatok értékelése mindennapi és általános érdeklődésre számot tartó témák esetén.</p> <p>A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való aktív részvétel, információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.</p> <p>¹ Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.</p> <p>Vitákban saját érvek pontos, meggyőző indoklása, bizonyítása példákkal.</p> <p>A partner érveinek felismerése, elfogadása vagy meggyőző cáfolata, ellenérvek pontos megfogalmazása, indoklása és példákkal való bizonyítása.</p> <p>Közös munka során a részletes utasítások megbízható megértése, megbeszélése, a partner véleményének kikérése.</p> <p>Szolgáltatások kapcsán felmerülő nézeteltérések megvitatása és hatékony megoldása.</p> <p>Összetett információ és tanács megértése és cseréje.</p> <p>Több forrásból származó információk és érvek összegzése, bemutatása, megvitatása.</p>

Hatékony részvétel interjúban, folyamatos kezdeményezés, gondolatok kifejtése, tapasztalatokról való beszámolás, saját kérdések megfogalmazása.

Anyanyelvű beszélők között zajló élénk eszmecsere megértése és bekapcsolódás a beszélgetésbe.

Ismerős és általános témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása, egymás kölcsönös megértésének elősegítése.

Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazások javítása, körülírás, szinonimák használata.

A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása.

A kommunikációs távolság felmérése, az általános udvariassági szabályok ismerete és alkalmazása.

Állítások és közbeszólások kommentálása, ezáltal az eszmecsere kibontakozásának elősegítése.

Ismerős témában a beszélgetés menetének terelése, a megértés megerősítése, mások bevonása a beszélgetésbe.

Természetes, jó nyelvhelyességgel való kommunikáció a körülményeknek megfelelő stílusban.

Mondanivaló helyzethez és körülményekhez igazítása, gondolatok közötti viszonyok pontos hatékony jelzése.

A legtöbb általános témában jó szókinccs, rugalmas használat, lexikai pontosság.

Állandósult szókapcsolatok használata azért, hogy időt nyerjen és megtartsa a szót, amíg megfogalmazza mondanivalóját.

Viszonylag magas szintű grammatikai biztonság, értelemzavaró hibák nélkül.

Meglehetősen egyenletes beszédtempó, időnkénti habozással.

Tiszta, természetes kiejtés és hanglejtés.

	<i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd, utasítás, interjú, vita, szerep eljátszása.
--	---

	G	H
1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	<p>B1, azaz a tanuló már el tudja mesélni egyszerű mondatokkal élményeit, álmait, reményeit, céljait;</p> <p>röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét;</p> <p>el tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.</p>
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes világos, szisztematikusan kifejtett leírást és bemutatást adni, előadást tartani érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó témák széles skálájában;</p> <p>kiemeli megfelelően a fontos gondolatokat, és példákkal, érvekkel támasztja alá mondanivalóját;</p> <p>megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint figyelembe veszi a hallgatóságra tett hatását;</p> <p>legyen természetes módon eltérni egy előre elkészített szövegtől.</p>

A fejlesztés tartalma

Szisztematikusan kifejtett előadás bemutatása, a fontos gondolatok kiemelése.

Érvek sorba rendezése, főbb pontok megfelelő kiemelése és a gondolatok alátámasztása példákkal, érvekkel.

Tényszerű és irodalmi szövegek összefoglalása, megjegyzések hozzáfűzése.

Világos, folyékony, rögtönzött, a hallgatóság számára egyértelmű bejelentések kifejezése a legtöbb általános témában.

A különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése.

Ellentétes nézetek és a főbb gondolatok megvitatása.

Egy film vagy színdarab cselekményének és az események sorozatának összefoglalása.

Kivonatok készítése olyan hírműsorokból, interjúkból vagy dokumentumfilmekből, amelyek véleményeket, érveket és eszmecserét tartalmaznak.

1 Mondanivaló megtervezése, beszéd eszközeinek kiválasztása.

Ismerős szituációkban folyékony és könnyed nyelvhasználat.

Hallgatóságra tett hatás figyelembevétele.

Aktuális témával kapcsolatos nézőpontok elmagyarázása.

Szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok, valamint botlások és hibák kompenzálása és kijavítása körülírással és átfogalmazással.

Jellegzetes hibák feljegyzése, és a beszéd tudatos ellenőrzése a hibák alapján.

Természetes eltérés az előre elkészített szövegtől, reagálás a hallgatóság által felvetett szempontokra, a prezentációt követő kérdések megválaszolása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, párbeszéd és

	társalgás, nyilvános viták és eszmecserek, telefonbeszélgetés, szerep eljátszása, versek, rapszövegek.
--	--

	J	K
1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló képes a főként standard nyelven megírt, tevékenységéhez, tanulásához kapcsolódó szövegek megértésére; magánlevélben megérti az események, érzelmek és kívánságok leírását.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló képes az érdeklődési köréhez kapcsolódó szövegeket elolvasni és megérteni; hosszú és összetett szövegeket gyorsan átolvas, megtalálja a lényeges részleteket; önállóan olvas, olvasási stílusát és sebességét változtatja a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően; bonyolultabb és hosszabb szövegekben is megérti az író álláspontját, nézőpontját.

	L
1	A fejlesztés tartalma Az érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó levelezés, hírek, cikkek elolvasása és a lényeg megértése.

Érdeklődésével és tanulmányaival kapcsolatos hosszú, összetett utasítások, feltételek és figyelmeztetések megértése.

Különböző tantárgyakkal kapcsolatos cikkek megértése esetenként szótár használatával.

Az önálló olvasás fejlesztése, olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően.

A megfelelő források szelektív használata.

Témák széles körében hírek, cikkek és beszámolók tartalmának és fontosságának gyors meghatározása és annak eldöntése, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni.

Az író álláspontjának, nézőpontjának megértése napjaink problémáival foglalkozó cikkekben és beszámolóiban.

Széles körű szókincs kialakítása.

Ismeretlen kifejezések, fordulatok kezelése, a jelentés szövegek környezetéből, szövegösszefüggésből való kikövetkeztetésével.

Online és hagyományos, egy- és kétnyelvű szótárak használata.

Kortárs irodalmi prózai szövegek megértése.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: utasítások, instrukciók (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, tantárgyakkal kapcsolatos forrásirodalom, beszámolók, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek.

	M	N
1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló tud egyszerű, folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról; be tud számolni élményeiről és benyomásairól.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló képes világos, részletes szövegeket írni érdeklődési körével és tanulmányaival kapcsolatos számos témakörben és műfajban; érveit, gondolatait és véleményét kifejti elvont témákról is; képes feljegyezni tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzeneteket; követi az adott műfaj hagyományait.

	O
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Világos, részletes szövegek írása számos témakörben.</p> <p>Több forrásból származó adatok és érvek összegzése és értékelése, a fontos gondolatok érthető közlése.</p> <p>Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, információt közlő feljegyzések/üzenetek írása a mindennapi életében szerepet játszó embereknek.</p> <p>Hírek, nézetek hatékony kifejtése, reagálás mások nézeteire.</p> <p>Esszé, beszámoló, riport, film-, könyv-, színdarab-ismertető írása.</p> <p>A különböző érzelmi fokozatok kifejezése és az események és élmények személyes jelentőségének kiemelése levelezésben.</p>

Megjegyzések megfogalmazása a levelezőpartner híreivel és nézeteivel kapcsolatban.

Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés, pl. vers, elbeszélés, történet írása, illetve átírása.

Gondolatokról és problémamegoldásokról értékelés készítése.

Részletes leírás készítése valóságos vagy képzelt eseményekről és élményekről.

Érvelés rendezett kifejtése egy bizonyos nézőpont mellett vagy ellen, a különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése.

A lényeges pontok és alátámasztó gondolatok hangsúlyozása, a több forrásból származó információk és érvek szintetizálása.

A gondolatok közötti kapcsolat világos, összefüggő jelölése, az adott műfaj hagyományainak követése.

Levelek, cikkek, beszámolók, történetek világos, a szöveg jól definiált tartalmú bekezdésekre tagolása, bekezdések szerkesztése, szövegszerkesztés: bevezetés, kifejtés, lezárás.

Kötőszavak, kifejezések hatékony használata a szöveg logikájának megvilágítására és a könnyebb megértés támogatására.

Saját írásmű tudatos ellenőrzése, javítása; a félreértést okozó hibák helyesbítése.

A szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok kompenzálása körülírással és átfogalmazással.

A mondanivaló alátámasztása vizuális eszközökkel (pl. rajz, ábra, diagram, térkép).

Az írásmű stílusának magabiztos megválasztása, a formális, neutrális és informális stílus stíluselemeinek alkalmazása.

A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők írása, jegyzetek készítése, diktált üzenetek leírása, SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés

<p>postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nem tetszést kifejező üzenetek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., megállapodások, szerződések, közlemények szövegének egyeztetése, cikkek írása magazinok, újságok és hírlevelek számára, cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, poszterek készítése.</p>

	C	D
1	<p>A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén</p>	<p>B2 szintű nyelvtudás</p> <p>A tanuló képes megérteni az összetettebb konkrét vagy elvont témájú, köznapi vagy tanulmányaihoz kapcsolódó beszélgetések gondolatmenetét.</p> <p>A tanuló képes aktívan részt venni az ismerős kontextusokban folyó beszélgetésekben, meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit. Folyamatos és természetes módon olyan szintű interakciót tud folytatni anyanyelvű beszélővel, hogy az egyik félnek sem megterhelő.</p> <p>A tanuló képes világos, részletes leírást adni az érdeklődésével kapcsolatos témák széles köréről. Ki tudja fejteni egy aktuális témával kapcsolatos álláspontját, és el tudja mondani a különböző alternatívák előnyeit és hátrányait.</p> <p>A tanuló képes elolvasni a jelenkor problémáival kapcsolatos cikkeket és beszámolókat, amelyeknek szerzői egy adott álláspontot vagy hozzáállást képviselnek. Megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket.</p> <p>A tanuló több műfajban is képes világos, részletes szöveget alkotni különböző témák széles körében, és ki tudja fejteni a véleményét egy aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.</p>

1.1. Szókincs

Ezen a szinten a szókincs tanulásával kapcsolatban a következő követelményeknek kell eleget tenni:

- A tanuló legalább 1000 új lexikai egységet sajátítson el.
- A legáltalánosabb és az érdeklődési körébe vágó szókincs széles skáláját ismeri.
- Mondandóját változatossá tudja tenni a szinonimák és antonimák használatával.
- Lehetnek még olyan szókincsbeli hiányosságai, amelyek körülírással kényszeríthetők.
- Általában elvárható a szókincs pontos használata, még akkor is ha időnként nem pontosan választja meg az oda illő szót, de ez nem zavarja a kommunikációt.

1.2. Hallott szöveg értése

A tanulók legyenek képesek:

- megérteni nehézség nélkül, a köznyelv normáit követő, akár anyanyelvi beszélőt személyes kommunikációban.
- figyelemmel követni egy bármilyen témájú előadást, az információkat abból kiszűrni, és ha kell akár le is jegyzetelni.
- megérteni egy hosszabb (15-20 perces), mind tartalmilag, mind nyelvileg igényes előadást.
- globálisan megérteni hang és videofelvételeket.
- megérteni autentikus filmeket és tévéműsorokat.
- hallás útján akár önálló ismereteket is szerezni.

1.3. Beszédkészség

Önálló megnyilatkozás

A tanulók legyenek képesek:

- részletes, körülbelül 3-5 perces tartó, összefüggő bemutatást adni az érdeklődési területükhöz tartozó témák széles köréből.
- világosan kifejteni és kiegészíteni érveiket, kiállni véleményük mellett, és azt megfelelő példákkal alátámasztani.
- elmagyarázni véleményüket az adott témakörökben a különböző lehetőségek előnyeit és hátrányait bemutatóan.
- érvekkel alátámasztott okfejtést előadni.
- közérdekű bejelentést tenni a legáltalánosabb témakörökben.

- világos, jól előkészített 10-20 perces előadást tartani a nyilvánosság előtt.

Társas megnyilatkozás

A tanulók legyenek képesek:

- elérni, hogy a körülbelül 20-30 percig tartó folyamatos és spontán kommunikációt ne zavarják jelentősebb félreértések.
- aktívan részt venni egy vitában és ott kifejezni és megvédeni a véleményüket.
- spontán módon, egyszerűen, érthetően és a nyelvi közegnek (magánszféra, közszféra, szakterületek) leginkább megfelelő formában kifejezni szükségleteiket, kívánságaikat, szándékukat, tapasztalataikat.
- kifejezni véleményüket, érzéseiket.
- reagálni adott helyzetre.
- köznapi téma megvilágításában aktívan részt venni.
- a beszélgetés menetét, sebességét befolyásolni.
- a partnertől gondolatainak világosabb megfogalmazását kérni.

1.4. Olvasott szöveg értése

A tanulók legyenek képesek:

- felolvasni normál tempóban kifejező olvasással jelenkori, ismeretlen szöveget is.
- értelmező olvasással (néma olvasás mellett) 1-2 oldalas közepesen nehéz szöveg lényegi kiemelésére.
- felismerni nehézség nélkül bármely szövegekörnyezetben a tanult, bonyolultabb nyelvtani elemeket.
- egynyelvű szótár használatára.
- különböző stílusrétegekbe tartozó szövegek megértésére.

1.5. Íráskészség

A tanulók legyenek képesek:

- kb. 200-300 szavas összefüggő szöveget írni.
- az esszéírás főbb elemeit (vázlatírás, témamondat, kohézió, szerkezet) tudatosan használni.
- gondolataikat, véleményüket változatos kifejezésekkel nyelvtani hiba nélkül megfogalmazni.
- a fent említett kritériumokat a következő szövegtípusokban megvalósítani: leírás, jellemzés, elbeszélés, érvelés, értékelés.

2. Ellenőrzés

A követelményekből kiindulva az ismeretek és képességek ellenőrzésének formái a következők lehetnek.

2.1. Hallott szöveg értése

- felolvasott vagy felvételtől elhangzott szöveg célnyelvű összefoglalása.
- választás igaz/hamis állítások vagy válaszvariációk közül.
- kihagyott szavak, vagy szövegrész beírása.

2.2. Beszédkészség

- kérdésfeltevés/válaszadás.
- dialógusok,
- történet befejezése, összefoglalása.
- leírás, jellemzés, vélemény megfogalmazása,
- történetbe, párbeszédbe új szereplő beiktatása,
- történethez új információ fűzése.
- nyelvi játékok.
- memoriterek elmondása, előadása.
- megadott témáról kiselőadás tartása.

2.3. Olvasás

- fontos hangsúlyt fektetni a globális értésre, a szövegből adott információ kivételére.
- a szövegösszefüggésben megtalálni a megértéshez szükséges legfontosabb szavakat, kifejezéseket.
- olvasott szöveg alapján igaz/hamis állítások vagy válaszvariációk közül választás.
- szövegrészek, mondatok helyes sorrendbe állítása.
- hiányos szöveg kiegészítése.
- feliratok/képek, kérdések/válaszok, szövegek/címek összekapcsolása.
- magyar szavak és kifejezések célnyelvi megfelelőjének visszakeresése a szövegben
- olvasott szöveg összefoglalása szóban vagy írásban
- szövegre vonatkozó kérdéseket feltenni, azokra válaszolni.

2.4. Írás

- fontos a magyartól eltérő formák felismerése.
- a beszélt és írott nyelv különbségeinek felismerése hiányos szöveg kiegészítése.

- szövegek átalakítása (tegezőből magázóba, barátiból hivatalosba).
- szöveg hangulatának megváltoztatása.
- hiányos szöveg kiegészítése mondatrészekkel, mondatokkal.
- történet elejének, befejezésének vagy közepének megírása.
- történet írása kulcsszavak alapján

Mivel a kerettantervben ugyanazok a témakörök szerepelnek a 9-12. évfolyam során, és minden évfolyamon ezek a témák szóba is kerülnek, az évfolyamonkénti differenciálás a diákok nyelvi szintjéhez, a témához kapcsolódó általános ismereteihez igazodik.

9. osztály (Cél nyelv)

1. Óraszámok

Évi óraszám: 204 óra (+12 óra a két témahéten)

Tanítási ciklus: 6 óra / hét

Egy – egy témakör feldolgozásakor a készségfejlesztési arányok heti bontásban a következők:

- 4 órát a beszédképesség fejlesztésére és a nyelvtani ismeretek megszilárdítására,
- 2 órát a további készségek (hallás utáni szöveg értése, írott szöveg értése, írásbeli kifejezőképesség) fejlesztésére szánunk.

Mind a nyelvi ismereteket, mind a képességeket lehetőleg szöveggörnyezetben, autentikus szövegek felhasználásával fejlesztjük és ellenőrizzük.

	A	B
1	Témakörök	Kapcsolódási pontok
2	Személyes vonatkozások, család A diák személye, személyes tervei. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Családi munkamegosztás.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; generációk kapcsolata. <i>Etika:</i> ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor.
3	Ember és társadalom A másik ember külső és belső jellemzése. A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal. Emberi kapcsolatok: barátság, szerelem, házasság. Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága.	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás. <i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok. <i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> zsebpénz, fogyasztói társadalom. <i>Földrajz:</i> biotermékek.

	Öltözködés, divat.	
4	<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Ember és természet:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.</p>
5	<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
6	<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás.</p> <p>Továbbtanulás</p>	<p><i>Matematika:</i> gazdasági és pénzügyi nevelés.</p>
7	<p>Életmód</p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p>

	<p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Gyakori betegségek</p>	
8	<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik:</p> <p>színház, mozi, koncert, kiállítás stb.</p> <p>Sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p>	<p><i>Földrajz:</i> saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, más népek kultúrájának ismeretén keresztül.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete, médiatudatosságra nevelés.</p> <p><i>Informatika:</i> a számítógép fajtái, főbb részei, szerepe a mindennapjainkban, stb, e-könyvek.</p>
9	<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>Nyaralás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p>	<p><i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p>
10	<p>Tudomány és technika</p> <p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Okostelefon és elektronikus levelezés</p>	<p><i>Fizika; kémia, biológia-egészségtan:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt</p>

		infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.
11	Gazdaság és pénzügyek Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).	<i>Osztályfőnöki ór; életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; tudatos vásárlás; pénzügyi ismeretek, banki ügyletek, gazdasági problémák, a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz.

10. osztály (Célnyelv)

1. Óraszámok

Évi óraszám: 170 óra (+10 óra a két témahéten)

Tanítási ciklus: 5 óra / hét

	A	B
1	Témakörök	Kapcsolódási pontok
2	Személyes vonatkozások, család A vizsgázó személye, életrajza Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Egyén és család nálunk és a célországokban.	<i>Osztályfőnöki óra, életvitel és gyakorlat, etika:</i> család és háztartás; generációk kapcsolata, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor. <i>Célnyelvi civilizáció:</i> hagyományok, szokások, életmód.

3	<p>Ember és társadalom</p> <p>A másik ember külső és belső jellemzése.</p> <p>A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.</p> <p>Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság).</p> <p>Női és férfi szerepek.</p> <p>Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében</p> <p>Öltözködés, divat</p>	<p><i>Osztályfőnöki óra; Életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Osztályfőnöki óra, Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz; fogyasztói társadalom, bűn és büntetés.</p> <p><i>Földrajz:</i> biotermékek.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> hagyományok, szokások, életmód.</p>
4	<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Ember és természet:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> Időjárás, éghajlat.</p>
5	<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>

	<p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p>	
6	<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás</p> <p>Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.</p>	<p><i>Matematika:</i> gazdasági és pénzügyi nevelés.</p> <p><i>Osztályfőnöki óra, Életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>
7	<p>Életmód</p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p> <p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és a célországokban.</p> <p>Életünk és a stressz.</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).</p>	<p><i>Osztályfőnöki óra, Életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka, balesetek megelőzése, egészséges életmód.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> hagyományok, szokások, életmód.</p>

8	<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p> <p>Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p>	<p><i>Földrajz:</i> saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, más népek kultúrájának ismeretén keresztül.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete, médiatudatosságra nevelés.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> Sport, tömegkommunikáció, média.</p>
9	<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>Nyaralás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p>	<p><i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság.</p>
10	<p>Tudomány és technika</p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre.</p>	<p><i>Fizika; kémia, biológia-egészségtan:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett</p>

		alapjainak megismerése, előszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.
11	<p>Gazdaság és pénzügyek</p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; tudatos vásárlás; pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> banki ügyletek, tőzsde, gazdasági problémák, a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezi, zsebpénz.</p>

Célnyelvi tanterv a 11-12. évfolyam számára

1. Célok

A középiskola utolsó két évfolyamán a fő cél az érettségire való felkészülés. A nyelvi szint, ami felé törekszünk: a ciklus végére a B2+-C1 szint elérése.

Itt jegyezzük meg, hogy a C1 szint elérése az 5-6 nyelvi órán és a célnyelven tanult szaktárgyak óráin együttesen kell történi, nem lehet pusztán a nyelvi órák feladata.

	A	B
1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló már megérti a hosszabb beszédeket, vagy előadásokat, az ezekbe foglalt érvelést, amennyiben ismert témáról szólnak;</p> <p>Megérti a legtöbb televíziós hírműsort és az aktuális eseményekről szóló adásokat, valamint a legtöbb standard nyelven beszélő filmet.</p>

3	<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tanuló legyen képes összetett gondolatmenetű és rejtett jelentéstartalommal is rendelkező hosszú szöveget is megérteni; megbeszélés és vita során kövesse könnyedén a mások között folyó összetett interakciót, és érzékelje a sugallt attitűdöket és a beszélők közötti kapcsolatot;</p> <p>szűrje ki a beszéd apróbb részleteit, értsen meg összetett műszaki információkat;</p> <p>értse meg az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációit.</p>
---	--	---

	C	
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Az előadások, viták, hosszú és összetett szövegek megértése köznapi és elvont, összetett témák esetében is.</p> <p>Felvett és közvetített hanganyagok széles körének megértése.</p> <p>A hallott szöveg gondolatmenetének követése, apró részletek, tényleges információk megértése, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is.</p> <p>Csoportos megbeszélés és vita során a mások között folyó összetett interakció könnyed követése.</p> <p>Közérdekű bejelentésekben elhangzó összetett műszaki információk, ismerős termékekről és szolgáltatásokról szóló bemutatók megértése.</p> <p>Olyan filmek megértése, amelyek jelentős mértékben tartalmaznak szleng és idiomatikus kifejezéseket.</p> <p>A nem világosan szerkesztett beszéd megértése, még akkor is, ha az összefüggésekre csak utalnak.</p> <p>A szövegekben a sugallt attitűdök és a beszélők közötti kapcsolat megértése.</p>	

<p>Az idiómák és köznyelvi fordulatok széles körének, valamint stílusrétegbeli váltásoknak megértése és használata.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszéddek, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, színdarabok, tanulmányaival kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás, médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír).</p>
--

	D	E
1	Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló anyanyelvű beszélővel is természetes, könnyed és spontán kapcsolatteremtésre képes;</p> <p>aktívan részt tud venni az ismert témájú társalgásban;</p> <p>véleményét ki tudja fejteni, és álláspontját meg tudja védeni.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló legyen képes csoportos eszmecsere esetén követni a mások között zajló összetett interakciót, és hozzászólni még elvont, összetett és ismeretlen témákhoz is;</p> <p>fejezze ki magát folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül;</p> <p>adja elő álláspontját, válaszoljon meg kérdéseket és reagáljon ellenérvelésekre;</p>

	<p>alkalmazza a szövegszervező nyelvi eszközök széles körét;</p> <p>használja a kontextuális, grammatikai és lexikai jeleket;</p> <p>az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes zökkenőmentes kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és lezárására vizuális és verbális segédanyagok alapján.</p>
--	---

	F
	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Könnyed részvétel csoportos megbeszélésben és vitában, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is.</p> <p>Információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.</p> <p>Ügyek, problémák világos felvázolása, okok és következmények megfontolása, és a különböző megközelítések előnyeinek és hátrányainak mérlegelése.</p> <p>Saját álláspont meggyőző kifejtése, kérdések megválaszolása és reagálás az ellenérvekre.</p> <p>1 Összetett információ és tanács megértése, részletes információ átadása és cseréje mindenféle ügyben.</p> <p>A részletes instrukciók megbízható megértése, a partnerek bevonása a munkába, véleményük kikérése, hatékony együttműködés.</p> <p>Érvelés meggyőző nyelvhasználattal nézeteltérés, kártérítési ügy vagy egyéb probléma megoldásának során.</p> <p>Hatékony részvétel interjúban akár interjúkészítőként, akár interjúalanyként, a megvitattott téma segítség nélküli folyékony és jól felépített kifejtése, valamint a közbeszólások megfelelő kezelése.</p>

	<p>Beszélgetésben elhangzottak összegezése több forrásból származó információ esetén.</p> <p>Rákérdezés az elhangzottakra, a megértés ellenőrzése és a homályos pontok tisztázása céljából.</p> <p>Kontextuális, grammatikai és lexikai jelek használata az attitűdök, hangulatok és szándékok kikövetkeztetéséhez és a folytatás előrevetítéséhez.</p> <p>Megfelelő kommunikációs eszközök kiválasztása megjegyzései megfelelő bevezetéséhez, annak érdekében, hogy átvegye a szót, vagy időt nyerjen, és magánál tartsa a szó jogát, amíg gondolkodik.</p> <p>Saját gondolatok hatékony kapcsolása a többi beszélőéhez.</p> <p>Széles körű szókincs birtoklása és a hiányok körülírással és elkerülő stratégiák használatával való pótlása.</p> <p>Rugalmas és hatékony nyelvhasználat társasági célokra, beleértve az érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó nyelvhasználatot is.</p> <p>A szóbeli interaktív vizsgálóhoz szükséges kommunikációs stratégiák ismerete és alkalmazása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd, utasítás, interjú, vita.</p>
--	---

	G	H
1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló világosan és kellő részletességgel fejezi ki magát számos témában;</p> <p>ki tudja fejteni véleményét valamilyen aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat;</p>

		<p>mondanivalója létrehozásakor megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon;</p> <p>összefüggő beszéd megvalósításakor képes eltérni az előre elkészített szövegektől.</p>
3	<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>A tanuló legyen képes folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül kifejezni magát;</p> <p>adjon részletes leírást és bemutatást összetett témákról, fejtse ki az egyes alpontokat és zárja le megfelelően a beszédét;</p> <p>a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül kerülje ki a felmerülő problémát, és fogalmazza át mondanivalóját;</p> <p>az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes önálló beszéd létrehozására, önálló témakifejtésre.</p>

	I
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Részletes leírás és bemutatás összetett témákkal kapcsolatban.</p> <p>Altémák kifejtése és összekapcsolása, a beszéd megfelelő befejezése.</p> <p>Részletes információk pontos átadása, eljárások lebonyolításának részletes leírása.</p> <p>Több forrásból származó információ és érvek összefoglalása.</p> <p>Világos, jól szerkesztett előadás tartása összetett témában.</p> <p>A gondolatok alátámasztása adatokkal, érvekkel és példákkal.</p> <p>Bejelentések megfogalmazása folyékonyan, szinte erőfeszítés nélkül.</p> <p>A jelentés finomabb árnyalatainak kifejezése hangsúllyal és hanglejtéssel.</p>

	<p>Előadás közben a közbeszólások kezelése, kérdések megválaszolása természetes módon.</p> <p>Mondandó megtervezése, eszközök kiválasztása.</p> <p>A hallgatóságra tett hatás figyelembevétele.</p> <p>A felmerülő probléma kikerülése a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül, és a mondanivaló átfogalmazása.</p> <p>A nyelv természetes, rugalmas, gördülékeny, érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó használata.</p> <p>Széles körű szókincs kialakítása, a hiányok kompenzálása átfogalmazással, vagy elkerülő stratégiák alkalmazásával.</p> <p>Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, hallgatóság előtti megnyilvánulás (előadás iskolában, szórakoztatás, bemutató stb.), párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecserek, telefonbeszélgetés, informális tolmácsolás ismerősöknek, elpróbált szerep eljátszása, versek, rapszövegek.</p>
--	--

	J	K
1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló már képes elolvasni azokat a cikkeket és jelentéseket, amelyek aktuális, jelenkori problémákkal foglalkoznak, és szerzőjük álláspontját vagy véleményét fejtik ki; megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket.
3	A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes minden részletükben megérteni hosszú és összetett szövegek széles körét;

		<p>határozza meg gyorsan bármilyen szöveg tartalmát és fontosságát, találja meg a lényeges részleteket;</p> <p>értse meg a szöveg részleteit, ismerje fel az attitűdöket és érzéseket;</p> <p>legyen képes az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációinak megértésére.</p>
	L	
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Hosszú és összetett szöveg részleteinek megértése.</p> <p>Magánjellegű vagy tanulmányokhoz kapcsolódó szövegek megértése.</p> <p>Társadalmi, tanulmányi és magánéletben előforduló autentikus szövegek megértése.</p> <p>Időnkénti szótárhasználattal bármilyen levelezés, gépekkel/eljárásokkal kapcsolatos összetett útmutatás megértése.</p> <p>Hírek, cikkek és beszámolók gyors átolvasása bármilyen témakörben annak eldöntésére, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni.</p> <p>Hosszú és összetett szövegekben a lényeges részletek megtalálása.</p> <p>Az adott feladat megoldásához szükséges információk kikeresése a szövegből.</p> <p>Az apró részletek, érzések, attitűdök, valamint a burkolt és kifejtett vélemények felismerése.</p> <p>Számos szövegfajta felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.</p> <p>Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások, instrukciók, összetett használati útmutatók, tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menutrend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum,</p>	

	<p>bejegyzések közösségi oldalakon stb., újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos tudományos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek, forrásirodalom.</p>
--	---

	M	N
1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló tud világos és részletes szövegeket írni az érdeklődési körének megfelelő számos témáról;</p> <p>tud tájékoztató és érvelő szöveget írni;</p> <p>rá tud világítani arra, hogy milyen jelentőséget tanúsít az eseményeknek vagy élményeknek.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló legyen képes világos, részletes, jól szerkesztett szövegeket írni összetett témákról a lényeges kérdéseket hangsúlyozva;</p> <p>hozzon példákat, érveket gondolatai alátámasztására, és fejezze be a szöveget a megfelelő módon;</p> <p>kövesse a műfajnak megfelelő személyes vagy hivatalos stílus jegyeit, írjon természetesen, a műfajnak és az olvasónak megfelelő stílusban;</p> <p>fejezze ki magát világosan és pontosan, kommunikáljon a címzettel rugalmasan és hatékonyan;</p>

		<p>legyen képes az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldására és az értékelési kritériumok alkalmazására.</p>
	O	
	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Világos, jól szerkesztett szövegek írása összetett témákról.</p> <p>Gondolatok világos és pontos kifejezése magánlevelezésben.</p> <p>Gondolatok, problémák, felvetések, vélemények pontos és meggyőző kifejtése hivatalos levélben.</p> <p>A nyelv rugalmas és hatékony használata, beleértve az érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó nyelvhasználatot.</p> <p>A lényeges, fontos kérdések hangsúlyozása.</p> <p>Kiegészítő gondolatok, érvek, példák felhozása és a szövegek megfelelő befejezése.</p> <p>Alapos részletességű, összetett, világos leírás készítése.</p> <p>Hagyományos vagy online újságcikk, blogbejegyzés írása.</p> <p>1 Hivatalos hangvételi beszámoló írása.</p> <p>Önéletrajz, motivációs levél írása.</p> <p>Elbeszélés létrehozása, részletgazdagszövegek írása.</p> <p>Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, feljegyzések készítése bármilyen szituációban.</p> <p>Elvont és gyakorlati témákról szóló, számos összefüggést megvilágító előadásról, írott szövegről jegyzetek készítése, információk pontos rögzítése.</p> <p>Hosszú, komplex szövegek összefoglalása.</p> <p>Az olvasónak és a szövegfajtnak megfelelő stílus alkalmazása.</p> <p>Az adott stílushoz illő magas szintű szókinccs és nyelvhasználat magabiztos alkalmazása.</p> <p>Saját írásmű szerkesztése: hibák tudatos keresése és javítása, a szükséges változtatások elvégzése.</p>	

	<p>A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők, jegyzetek, diktált üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, megállapodások, szerződések, közlemények, cikkek magazinok, újságok és hírlevelek számára, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, poszterek készítése, beszédek, előadások, hivatalos beszámolók, tudományos, ismeretterjesztő cikkek, kifejtő, érvelő, magyarázó esszé, folyamat, eseményleírás, önéletrajz, motivációs levél.</p>	
	A	B
1	A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<p>C1 nyelvi szint</p> <p>A tanuló megért igényesebb és hosszabb beszédeket a különböző típusú szövegek széles körében akkor is, ha nem világosan tagoltak, és az összefüggésekre csak utalnak, de azokat nem fejtik ki.</p> <p>A rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli.</p> <p>A tanuló folyékonyan és természetes módon fejezi ki magát, anélkül hogy feltűnően gyakran keresgélne a szavakat. Társasági és szakmai célokra rugalmasan és hatékonyan használja a nyelvet. Pontosan megfogalmazza gondolatait és véleményét, és azokat más beszélők gondolataihoz kapcsolja.</p> <p>Összetett témákat világosan és részletesen mutat be úgy, hogy az egyes alpontokat összekapcsolja, a szempontokat kifejti, és a végén mondandóját megfelelő befejezéssel lekerekíti.</p> <p>A tanuló megért hosszú, összetett, tényszerű és irodalmi szövegeket, és észleli a stílusbeli különbségeket. Megérti a szaccikket és a hosszabb műszaki leírásokat akkor is, ha nem kapcsolódnak az érdeklődési köréhez.</p> <p>A tanuló több műfajban világos, jól szerkesztett, részletes szöveget alkot, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési</p>

		<p>mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket. Összetett témákról levelet, esszét vagy beszámolót ír, és a fontos szempontokat kiemeli. Megválasztja az olvasónak megfelelő stílust.</p> <p>A tanuló nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga szintjének és követelményeinek.</p>
--	--	---

2. Követelmények

Ezen a szinten a tanuló biztosan alkalmazza nyelvi ismereteit, a teljes nyelvi eszköztár rendelkezésére áll. A szókincs terén az eddig elsajátított minimum 4000-5000 lexikai egység mellé újabb, minimum 1000 szót, kifejezést sajátít el. A birtokában lévő anyagot biztonságosan kezeli, hiányosságait ügyesen leplezi, szaknyelvi és idiomatikus kifejezések széles skáláját is ismeri, a kommunikációs szándékait magas szinten képes kifejezni.

A készségek területén a szintet a következők jellemzik.

A **hallott szöveg értése** területén a tanulónak meg kell tudni értenie ismeretlen, tananyaghoz nem kapcsolódó témájú előadást, megérteni egy hallott szöveget akkor is, ha a kulcsszavak egy része ismeretlen, kiszűrni szövegből háttérzaj esetén is a lényeges információt, megérteni dalok szövegét, rádióadások, filmek szövegének nagy részét, nem standard nyelvhasználat esetén is.

Az **írott szöveg értésének** területén a tanulónak képesnek kell lenni első olvasásra megérteni könnyű szöveget, közepesen nehéz szöveget tartalmilag és stílusosan értelmezni, nehéz szövegeket önállóan otthoni munka során feldolgozni, felismerni formai és stílusjegyek alapján az egyes szövegfajtákat.

A ciklus ideje alatt minél többféle műfajjal és szöveg típussal ismerkedjen meg: a jogszabálytól a dialektális szövegeken át a szóciccekig.

A **beszédkészség** területén tudjon önállóan témát kifejteni, bemutatni, leírni, rövid előadást tartani, gondolatait gördülékenyen, szabatosan és érdekesen előadni.

Interakcióban a helyzethez illő regiszter alkalmazásával kifejezni beszédshándékait, a beszélgetőtárs megnyilatkozásaira reagálni.

Az **írásbeli kifejezés** területén a tanulónak tudnia kell 400-500 szavas összefüggő szöveget létrehozni, gondolatait igényesen, összefüggően megfogalmazni, esszét, irodalmi elemzést, hivatalos levelet stb. írni.

3. Óraszám

Évi óraszám: 170/180 óra

- célnyelv (heti 5 óra a 11. évfolyamon, heti 6 óra a 12. évfolyamon)

Az egyes területek közötti átfedések elkerülhetetlenek, számos esetben egyenesen kívánatosak is. (Egy célnyelvi irodalmi mű alapján készült film megtekintése például egyaránt hasznos mindhárom terület szempontjából. Hasonlóképpen a készségek bármelyik típusú órán fejleszthetők: a szövegértési, fordítási készség fejlesztését ugyanolyan jól szolgálja az irodalmi, országismereti, általános témájú, vagy a szakszöveg.)

4. Módszerek

Kizárólag autentikus szövegek használata, azok sokrétű feldolgozása, amelynek minden esetben az adott szöveg a kiindulási pontja. Nem tanítunk elszigetelten sem szókincset, sem lexikát. Ezért is helyeződik nagy hangsúly a megfelelő szövegek kiválasztására.

Előnybe kerülnek olyan nagyobb nyelvtudást és kognitív-pszichikai érettséget feltételező munkaformák, mint a csoportos feldolgozás, önálló referátum, vita. Fokozatosan el kell juttatni a tanulókat arra a szintre, hogy önállóan is fejleszteni tudják nyelvtudásukat.

11. osztály (Célnyelv)

1. Óraszámok

Éves óraszám: 170 óra (+10 óra a két témahéten)

Tanítási ciklus: 5 óra / hét

2. Feldolgozandó témakörök:

Az egyes témakörök feldolgozása során figyelmet kell fordítani arra is, hogy a témakörök a lehető legváltozatosabb szövegfajtákon keresztül kerüljenek feldolgozásra. (Ne kizárólag a köznyelv és az újságcikk szerepeljen.)

	A	B
1	Témakörök	Kapcsolódási pontok
2	Személyes vonatkozások, család	<i>Technika, életvitel és gyakorlat: család és háztartás; generációk kapcsolata.</i>

	<p>A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai).</p> <p>Személyes tervek.</p> <p>Családi élet, családi kapcsolatok.</p> <p>A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.</p> <p>Egyén és család nálunk és a célországokban.</p> <p>Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.</p>	<p><i>Etika:</i> ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> hagyományok, szokások, életmód.</p>
3	<p>Ember és társadalom</p> <p>A másik ember külső és belső jellemzése.</p> <p>A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.</p> <p>Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése.</p> <p>Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság).</p> <p>Női és férfi szerepek.</p> <p>Rászorulóknak segítése/Felelősségvállalás másokért.</p> <p>Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében</p> <p>Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz; fogyasztói társadalom, bűn és büntetés.</p> <p><i>Földrajz:</i> biotermékek.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> hagyományok, szokások, életmód. Társadalmi szerepek, problémák.</p>
4	<p>Környezetünk</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás.</p>

	<p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, vagy a természet megóvásáért?</p> <p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p>	<p><i>Ember és természet:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> környezetszennyezés, környezetvédelem</p>
5	<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p> <p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> iskolarendszer, iskola típusok.</p>
6	<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség.</p>	<p><i>Matematika:</i> gazdasági és pénzügyi nevelés.</p>

	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> diákmunka, önkéntes munka, pályaválasztás.</p>
7	<p>Életmód</p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p> <p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban.</p> <p>Életünk és a stressz.</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>A kulturált étkezés feltételei, fontossága.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).</p> <p>Életmód nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka, balesetek megelőzése, egészséges életmód.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> hagyományok, szokások, életmód.</p>
8	<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében.</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p>	<p><i>Földrajz:</i> saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, más népek kultúrájának ismeretén keresztül.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a</p>

	<p>Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>	<p>popzene új szóbeli költészete, médiatudatosságra nevelés.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> sport, szabadidős tevékenységek.</p>
9	<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.</p> <p>Nyáralás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Célnyelvi kultúrák.</p>	<p><i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság.</p>
10	<p>Tudomány és technika</p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p>	<p><i>Fizika; kémia, biológia-egészségtan:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média</p>

	<p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Okostelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.</p>	<p>megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> felfedezések, a technika világa.</p>
11	<p>Gazdaság és pénzügyek</p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p> <p>Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.</p> <p>Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; tudatos vásárlás; pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> banki ügyletek, tőzsde, gazdasági problémák, a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p> <p><i>Célnyelvi civilizáció:</i> fogyasztás, reklámok, pénzkezelés.</p>

12. osztály (Célnyelv)

1. Óraszámok

Éves óraszám: 180 óra (+ 12 óra a két témahéten)

Tanítási ciklus: 6 óra / hét

2. Feldolgozandó témakörök

Az egyes témakörök feldolgozása során figyelmet kell fordítani arra is, hogy a témakörök a lehető legváltozatosabb szövegfajtákon keresztül kerüljenek feldolgozásra. (Ne kizárólag a köznyelv és az újságcikk szerepeljen.)

A tanulóknak a feldolgozott témák mindegyikével kapcsolatban – az érettségi követelményekhez közelítő terjedelemben – házi dolgozatot, esszét kell készíteniük.

Ajánlatos a korábbi évek célnyelvi érettségi feladatsorait a vizsgára való felkészítés részeként a diákokkal megoldatni.

	A	B
1	Témakörök	Kapcsolódási pontok
2	<p>Személyes vonatkozások, család</p> <p>A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai).</p> <p>Személyes tervek.</p> <p>Családi élet, családi kapcsolatok.</p> <p>A családi élet mindennapjai, otthoni teendők.</p> <p>Egyén és család nálunk és a célországokban.</p> <p>A család szerepe az egyén és a társadalom életében.</p> <p>Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; generációk kapcsolata.</p> <p><i>Etika:</i> ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor.</p>
3	<p>Ember és társadalom</p> <p>A másik ember külső és belső jellemzése.</p> <p>A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel.</p> <p>Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése.</p> <p>Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság).</p> <p>Női és férfi szerepek.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás.</p> <p><i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok.</p> <p><i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz; fogyasztói társadalom, bűn és büntetés.</p> <p><i>Földrajz:</i> biotermékek.</p>

	<p>Rászorulóknak segítsége/Felelősségvállalás másokért.</p> <p>Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében</p> <p>Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése.</p> <p>Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p> <p>Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése.</p> <p>Konfliktusok és kezelésük.</p> <p>Társadalmi viselkedésformák, társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p> <p>A fogyasztói társadalom, reklámok.</p> <p>Törvény és rend.</p>	
4	<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Ember és természet:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.</p>

	<p>környezetünkért, vagy a természet megóvásáért, fenntarthatóságáért?</p> <p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p> <p>Globális kihívások.</p>	
5	<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka.</p> <p>Az ismeretszerzés különböző módjai.</p> <p>A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p> <p>Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban.</p> <p>Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, élethosszig tartó tanulás.</p> <p><i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>
6	<p>A munka világa</p> <p>Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség.</p> <p>Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás.</p>	<p><i>Matematika:</i> gazdasági és pénzügyi nevelés.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>

	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák.	
7	<p>Életmód</p> <p>Napirend, időbeosztás.</p> <p>Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás).</p> <p>Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban.</p> <p>Életünk és a stressz.</p> <p>Étkezési szokások a családban.</p> <p>A kulturált étkezés feltételei, fontossága.</p> <p>Ételek, kedvenc ételek.</p> <p>Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben.</p> <p>Gyakori betegségek, sérülések, baleset.</p> <p>Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak).</p> <p>A gyógyítás egyéb módjai.</p> <p>Életmód nálunk és a célországokban.</p> <p>Függőségek, szervedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka, balesetek megelőzése, egészséges életmód.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p>
8	<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében.</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p>	<p><i>Földrajz:</i> saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, más népek kultúrájának ismeretén keresztül.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a</p>

<p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p> <p>Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák.</p> <p>Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>	<p>popzene új szóbeli költészete, médiatudatosságra nevelés.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek.</p>
<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.</p> <p>Nyaralás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Az idegenforgalom jelentősége.</p> <p>Célnyelvi kultúrák.</p>	<p><i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság.</p>

10	<p>Tudomány és technika</p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre.</p> <p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.</p> <p>Az orvostudomány fejlődése (klónozás, géntechnika stb.).</p>	<p><i>Fizika; kémia, biológia-egészségtan:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>
11	<p>Gazdaság és pénzügyek</p> <p>Családi gazdálkodás.</p> <p>A pénz szerepe a mindennapokban.</p> <p>Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank).</p> <p>Üzleti világ, fogyasztás, reklámok.</p> <p>Pénzkezelés a célnyelvi országokban.</p> <p>Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU.</p> <p>Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; tudatos vásárlás; pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> banki ügyletek, tőzsde, gazdasági problémák, a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>